مولېنیس وزارتي

پشه‌یي

۳ منگل صنف



چاپس سال: ۱۳۹۹ هـ . ش



ملي سرود

دا وطن افغانستان دی
دا عزت د هر افغان دی
کور د سولې کور د تورې
هر بچی يې قهرمان دی
دا وطن د ټولو کور دی
د بلوڅو د ازبکو
د پښتون او هزاره وو
د ترکمنو د تاجکو
ورسره عرب، گوجر دي
پاميريان، نورستانيان
براهوي دي، قزلباش دي
هم ايماق، هم پشه يان
دا هېواد به تل ځليږي
لکه لمر پر شنه آسمان
په سينه کې د آسيا به
لکه زړه وي جاويدان
نوم د حق مو دی رهبر
وايو الله اکبر وايو الله اکبر

بسم الله الرحمن الرحیم



مولپنیس وزارت

پشه یی

۳منگل صنف

چاپ سال: ۱۳۹۹ هـ . ش.

کتبس مشخصتي

مضمون: پشه‌يي

مؤلفين: تعليمي نصابس پشه‌يي ديپارتمنتستا درسي کتابېلاينا مؤلفين

ايدت کېکالي: تعليمي نصابس پشه‌يي ديپارتمنتستا درسي کتابېلاينا مؤلفين

صنف: ڵمنگل (۳)

متنس جبه: پشه‌يي

انکشاف دېکالا: تعليمي نصابس وشيک او درسي کتابېلاينا تأليفس گڼ رياست

چرگن کېکالا: مولېني وزارتس ارتباط او عامه مولوېنيس رياستي

چاپ سال: ۱۳۹۹ هجري شمسي

ايميل آدرس: curriculum@moe.gov.af

مولښني وزيرس پيغمي

اقرأ باسم ربک

گڼ او مهربان الله ﷻ س حمد او شکرستا ادا کېيیکس، گه امه آنتې زنده گي بخشويي سې، او پړيک او لککس گڼ نعمت اودأی ونتهان کېويا آمان، او الله ﷻ س پچوالا پيغمبر حضرت محمد ﷺ گه الهي پروالا پيغام تي که (پړيک) سې، درود ماکس. کورکم گه چېنې تاړا سې، ۱۳۹۷ هجري شمسي سال مولښنيس سال نامېدې مسمی بيک. ميسي خاترې اما بيی بايوي وطنستن لړېني او وړلښنيس نظمي اساسی بدلښني او تحولتنا شاهدي تې؛ لړيکالا، ياده‌کېکالا، کتاب، مکتب، ادارا او والدينس شورا، افغانستان مولښنيس نظمستا شه اساسي عناصر باين گورېگا، گه لړېني او وړلښنيس وشيک او پوړاپېني کوچه مهم نقش دارا. انخول مهم گالا گوچه افغانستان مولښني وزارتس ډشټلگريس مقام، وطنس لړېني او وړلښنيس نظامستا رشد او وشيک شاړان کوچه اساسي تغييرتنا اچيک کوچه متعهد سې.

ميسي خاترې تعليمي نصابس اصلاح او وشېکي مهم اولويتېلايه اودای سن. مندو رکم مکتب، مدرسا او جم دولتي او خصوصي تعليمي نهادېلايه کوچه، درسي کتابېلاينا محتوا، کيفيت او توزيع آنتې پامېړي مولښني وزارتس ڵمېلاينا سرييکه جای دارا. امه باور داراگس، گه باکيفيت درسي کتاب داريک دې اوړتا، لړېني او وړلښنيس اساسي هدفېلاينې پوله نه باکمان.

اوچېوي هدفېلاينې پوليک او بکار تعليمي نظام منجه اچيک خاترې، اکالي نسلس وړلښکالي حيثېدې، وطنس چېکه اڃ‌وتلېکالي لړېکالي، استادان او مسلکی مديرنه اودای بو احترمېدې اېړاکم، گه بالکولنې درسي کتابېلاينا تدريس، او محتواس گړېني کوچه، هيڅ رکم کوششې مه پچه کدن، او اي فعال او ديني، ملي او انتقادي تفکر پلا سنهوي نسلس وړلښني کوچه، کوشش کن. هر دواس تعهدس نونگا کېک او مسؤوليت منکس حس پلا، امِه نيتېدې پړنې آنجودن، گه نن دواسې بيی بايوي ياده کېکالي وکا اکالا کوچه، پوړا پېوا افغانستانس معماران، او جامعاس متمدن او موثر تکاليا تن.

مندو رکم بکار او بيی بايوي ياده کېکالې اودای، گه وطنس ارزشوتي سرمايیی آن، اېړاکم، تا فرصت اودای نپا گورن او ياده کنبيس پروسا کوچه کنجکاو، زيرک او فعال وانټ گورېکالې پيري، او لړيکالاس احترام پلا، لړيکالا اودای بکار او موثر استفادا کن.

آخر کوچه لړېني او وړلښنيس جم مولښکالي او تعليمي نصابس مسلکی همکارنه اودای، گه امِه کتبس لکيک او آمادا کېک کوچه بو کوشش کېويا سن، منيک کاکم، او گن اللهﷻ دربار اودای مې آنتې امِه پاک او انسان جوېېکالي پندې کوچه کاميابيا اېړاکم.

معياري او پوړا پېوا مولښنيس نظام او انخول آباد او پوړا پېوا افغانستان آرزويدې گه خلکي تانکواک، مولښکالي او آسودا تې.

مولښنيس وزير

دکتور محمد ميرويس بلخی



فهرست

قرآن کریم

هدف:

متنس پړیک، لکیک، قران کریمس پندلړېني شره عمل کېک او نونگي کلماینا پېنکي شپ.



اوکتپلا:

- قرآن کریم کوته پیغمبر سره نازل بوا سپ؟
- آیا کده باکو گه قرآنکریم کاو جز یا پارا سپ؟
- قرآن کریمس تلاوت دپ پوړا باید کوتي ټکي پام کوچه دران گورن؟

قرآن کريم الله جَلَّ جَلَالُهُ س کتابي سپ او مسلماننا پندلڔپني خاترپ حضرت محمد ﷺ سره نازل بوا سپ.

پورا که قرآن کريم و ستودپ جز يا پارايه اوداى ترتيب بوا سپ.

قرآن کريم مسلماننا پاک او مقدس آسماني کتبي سپ. جم مسلمانان بو گــران انچپــدپ تاريکن. قرآن کريمس تلاوت او پرکي خاص ثواب دارا. که گه قرآن کريم تلاوت کپيا او يا استه درپيي بايد اودس کوچه تپ. بکارياده کپکالا همپش قــرآن کــريم تــلاوت کپيــا او پندلڔپنستا سره عمل کپيا او تيس بوکه احترام او ادبي کپيا.

متنس موتي مقصدي:

قرآن کريمس بکارکه تلاوت کپک، ميس احترمي او اهميتستا سره مو لپک سپ.



ياده کپکالپنا فعاليتپلا:

- ياده کپکالي متنپ دککه پرتن.
- ياده کپکالي قرآن کريمس متني زور که پرتن.
- ياده کپکالي متنپ اي ته ورپ پلاکه پرتن.

یاده کېکالي اکوروالي او کته آنتي جواب کدن.

- بکار یاده کېکالا کوشی کېیا؟
- قرآن کریمس تلاوت او پرېک کوجک دارا؟
- قرآن کریم کو رکم کتاب سي؟

یاده کېکالي اته متني گه لړېکالا گرای پران بوي سي جانې پلا پرتن اوته کلمایه سره گه نه مولیاگن لړېکالا اودای اوکت کن.

یاده کېکالي اوته موضوع بابته گه لړېکالا گرای انتخاب بوي سي محاورا کن.

اکوروالي اره کټ جملاینا خالي جاینستا مناسب کلمایه دي پوردن.

- قرآنکریم الله ﷻ س .... سي.
- مسلماننا پندلړېني خاترې .... سره .... بوا سي.
- قرآن کریم مسلماننا پاک او مقدس .... کتبي سي.
- بکار یاده کېکالي همېش .... تلاوت کېیا.
- جم مسلمانان بوگران انچېدي ....

یاده کېکالي اکوروالي لغته معنا یان جملایه کوچه یتدن.

(نازل تلاوت ثواب ادب)

ارزیابي

- آیا یاده کېکالي متني بکار پره بېییکن؟
- آیایاده کېکالي متن مفهوم شره مولیاگن؟
- آیا یاده کېکالي الله تعالی وحدانیت بارایه تانک نظرستا تارا که بېییکن؟



گوشنگې لام

یاده کېکالي متن اودای پنج لېن سدوري خطېدي کتابچایه لکن.

متن اودای نونگي لغته تانک کتابچایه لکدن معنا کېک دي پتای یان موتي جملایه کوچه یتدن.

دومنګل پړان:

حضرت محمدﷺ

هدف:

متنس پړیک، لکیک، نونګي کلمایه معنا شره مولېک، حضرت محمدﷺس اوړي شخصیتس پېنکي او تیس ڵمه شره عمل کېک شې .



اوکتپلا:

– ابمه حضرت محمدﷺ بابته کوکده باکو؟ تانک معلومتستو ورې آنتې پوړا کدا؟
– اوړوالي عکس کوچه کوتي زیارتې لشییکو؟
– حضرت محمدﷺ چنته ګېره کووات اخلاق داراییک؟

حضرت محمدﷺ چنتہ گېرپ بکار اخلاق او نېک خویس خاوندي آییک.

حضرت محمدﷺ شه سالا آییک گه آیه استای دېچان او اشـــتپ ســـالگي کوچه بابیی استای دېکن، نبي کریمﷺ چنتہ دنې دوراني ابوطالب کاکـــستا سرپرستي لېنه وتېچان، حضرت محمدﷺ لْـي چنتہ گېـــر دورانـــی، نېـــک اخلاقس خاوندي آییک.

کودن به لاړ نه کداییک، گهنې احترام کیاییک او کاکـــستا پوګالـــل پـــلا گوشنگې لْمـه کوچه سمړاییک، میسي خاترپ کمې گه تي پېنیـــایینچ، بـــو عزت او احترامي کیایینچ.

سبقس موتې مقصدي:

حضرت محمدﷺ س بالکولگري اوتیس بکار اخلاق بابته معلومات استه کېک او خلکه پلا بکار وضعیت کېک سې.



یاده کېکالېنا فعالیتپلا:

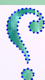
یاده کېکالي متنې پرتن.

یاده کېکالي متنې لرېکالا دې پتای تانک ډلا کوچه تکرار کدن.

هر ډلاس اي جنې صنف پرکنا که متنې پرتن.

متنې اي ته وري پلا پرتن.

یاده کېکالي اکوړوالي او کتنې جواب کدن.



- حضرت محمدﷺ کاوسالا آییک گه آیه استای دېچان؟
- تي تانک بابیی کاو سالگي کوچه استای دېکن؟
- حضرت محمدﷺ ي تانک چنتہ گېر دوراني کي سرپرستي لېنه وتېکن؟
- کمې گه حضرت محمدﷺ ي پېنیایینچ، خول بیی اوراییک او احترمي کیایینچ؟

یاده کېکالي متن آنتې هاړ جان گه لرېکالا گرای پران گوربیا او اته کلمایه سره گه نه مولبیاتن لرېکالا اودای او کت کن.

یاده کېکالي اته موضوع بابته گه لړېکالا گرای انتخاب بوي سپ محاورا کن.

یاده کېکالي متنې تانک منجه پړچال بن.

اکوړوالي اړه کټ جملاینا خالي جاینستا مناسب کلمایه دې پوردن.

حضرت محمدﷺ .... چنتېه گېر............

نېک..... .... خاوندي آییک.

کودن به .... نه کداییک...........احترام کیاییک.

اکوړوالي لغته معنا او یان موتې جملایه کوچه یتبدا.

نېک، احترام، پوگال

اکوړوالي حرفه اودای کلما جوېپ او چوکتېس خالي جایه کوچه لکدا.

ا+خ+ل+ا+ق	اخلاق
خ+ا+و+ن+د+ي	
ل+ ا +ړ	
ا+ح+ت+ر+ا+م	

یاده کېکالي متنس مطلبستا اودای ڵه لېڼ تانک کتابچایه کوچه لکن.

گوشنگي ڵام:

یاده کیکالي متن اوداي نونگي لغته معنا اویان تانک کتابچایه کوچه موتې جملایه یتدن.

یاده کیکالي متن اودای پنج لېڼ سدوري خطېدې لکن.

لۀ منګل پړان:

حضرت ابوبکر صدیقﷺ

هدف:

متنس پړیک، لکیک، حضرت ابوبکر صدیقﷺ اوړې شخصیتس پېنکي او تي لُمه شره عمل کېک او نونګي کلماینا یاده کېکي شپ .



اوکتېلا:

- حضرت ابوبکر صدیقﷺ بابته که کوکده بیا؟
- حضرت ابوبکر صدیقﷺ س اصلي نامه کو سپ؟
- حضرت ابوبکر صدیقﷺ کورکم خواص دارایيک؟

حضرت ابوبکر صدیقؓ حضرت محمدﷺس اولوالایاره آییک. اصلي نامه عبدالله گه ببستا نامه ابو قحافه دپ مشهور آییک، حضرت محمد(ص) گرای مي آنتـــپ صـــدیق لقب دېن بواسپ.

حضرت ابوبکر صدیقؓ دیندار او بکار اخلاقس خاونــدي آیــک خلکــه پــلا خوشحالیدپ اگت کېپایک، تانک وظیفا کوچه وفادار او شتا آیک او غریبنه پلا تانــک وس جا کومک کېپایک او کوته دنه گه کافرنه گرای حضرت محمدﷺ س اگتي تکذیب بایچ، ابوبکرصدیقؓ تصدیقي کیاییک میسي خاترپ حضرت محمدﷺ گرای مي آنتــپ صدیقس لقب دېن بوا آییک.

حضرت ابوبکر صدیقؓ چنده گیردپ حضرت محمدﷺ پلا مینا داراییک نیک او تستیک ملتنا کېپاییک. کودن گه حضرت محمدﷺ پیغمبري سره مبعوث بیک حــضرت ابوبکر صدیقؓ اولوالا جن آییک گه حضرت محمدﷺ سره ایمـــان اچکـــن او اســـلام مبارک دین سره مشرف بیک. کودن گه حضرت محمدﷺ مکا معظما دپ مدینا منورای که هجرت کېپا یک یو پندای یارني آییک. امېمخول جم غزایه کوچه ملتنا آییک.

کودن گه حضرت محمدﷺ ې مه دنیا تې رحلت کېکن. حضرت ابوبکر صدیقؓ مسلماننا ډشتیې تعین بیک. دو کال او کاو مای خلافت کېکن او (٦٣) کالا عمره دنیا دپ رحلت کېویا سپ.

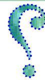
سبقس اصلي مفهوم:

یاده کېکالي حضرت ابوبکر صدیقؓ س بکار لْمېلا او خلافتس دورا سره مولان او غریبنه پلا سمرکس روحیا پیدا کن.



ياده کېکالېنا فعاليتېلا

- ياده کېکالي متنې دککه پړتن.
- متنې تانک ډلا کوچه پړتن.
- هر ډلاس اي جني صنف پرکنا که متني پړتن.



ياده کېکالي اکوړوالي او کتنې جواب کدن.

- حضرت ابوبکر صديقؓ س ببستا نامه کو سې؟
- حضرت ابوبکر صديقؓ حضرت محمدﷺ س کاومنگل ياره آييک؟
- حضرت ابوبکرصديق آنتې حضرت محمدﷺ گرای کو لقب دېن بوا سې؟

ياده کېکالي متن آنتې بکار که هاړ جان گه لړيکالا گرای پړان با او اوته کلمايه سره گه نه مولېياتن لړيکالا اودای اوکت کن.



ياده کېکالي اکوړوالي او کتنې جواب کدن.

- حضرت ابوبکر صديقؓ غريبنه پلا کو وضعيت کيا ييک؟
- حضرت ابوبکر صديقؓ کاو منگل جن آييک که حضرت محمدﷺ سره ايمان اچکن؟
- حضرت ابوبکر صديقؓ کاو مودا مسلماننا خليفيی آييک؟
- ياده کېکالي اته موضوع بابته گه لړيکالا گرای انتخاب بوي سې محاورا کن.
- ياده کېکالي متنې تانک منجه پړتن.

اکوروالي اړه کټ جملاینا خالي جاینستا مناسب کلمایه دې پوردن.

حضرت ابوبکر صدیقﷺ دیندار او بکار .... خاوندي آییک.

حضرت ابوبکر صدیقﷺ تانک وظیفا کوچه .... او .... آییک.

حضرت محمدﷺ گرای مي آنتي .... لقب دېن بوا آییک.

اکوروالي لغته جملایه کوچه یتدن .

۱. هجرت

۲. صدیق

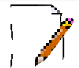
۳. مبعوث

۴. ایمان

یاده کېکالي متنس مطلب اودای موتي رکمېدی لٔه لېن تانک کتابچایه کوچه لکن.

ارزیابي:

- آیا یاده کېکالي متني بکار پره ببییکن؟
- آیا یاده کېکالي متنس امليی لکه ببییکن؟
- آیا یاده کېکالي متن معنا او مفهوم شره مولیاگن؟



گوشنگې ڵام:

یاده کېکالي متنس مطلب اودای چار لېن سدوري خطبدې تانک کتابچایه کوچه لکن.

چارمنگل پړان

لړيکالاس مرتبا

هدف:

لړيکالاس احترمي او تيس ڵمې ارزش شره مولېک، متنس سم پړيک، لکيک او نونگي کلماينا ياده کېکي شې .



او کتپلا:

- **ايمه لکيک او پړيک کي اوداى ياده کاگو؟**
- **لړيکالا امه سره کي آنتې آيي ببا پيري حق دارا؟**
- **ايمه تانک لړيکالاس دواسې کو رکم تجليل کېيکو؟**

ایسه که گه امه آنتي لکیک او پریک یاده کېیا لړېکالا یا معلم نام دارا. لړېکالا هر دواس امه آنتي نونگا معلومات یاده کېیا. امه نونگي او وشموي زندگي آنتي وړلیین. میسي خاتري لړېکالا امه سره آيي او تاتي پیري حق دارا، باید بو که احترمي کمان او پندلړینستا سره عمل کمان. لړېکالاس مرتبستا احترام خاتري ایلای وطنپلایه کوچه اي دواس لړېکالا یا معلمس دواس نامېدي تجلیل با مندو رکمېدي امه وطن کوچه به اي دواس لړېکالاس دواس نامېدي سي گه یو دواس یاده کېکالي گرای خوشحالي او ترانا پریک پلا تجلیل با. یاده کیکالي تانک لړېکالي پلا اکتو که میلا جو پیاگن او خوشحالي پلا مه دواسي وتپییکن.

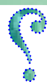
سبقس اصلي مفهوم

معلم یا لړېکالاس اهمیت سره مولیک، تیس احترمستا رشیک او لړېکالاس دواسستا تجلیل کېک بابته معلومات استه کېک سي.



یاده کېکالینا فعالیتپلا

- یاده کېکالي متني دککه پرتن.
- متني تانک ډلا کوچه مناسب کنیدي پرتن .
- هر ډلاس اي جني صنف پرکناکه متني پرتن.
- یادکېکالي متني اي ته وري پلا پرتن.



یاده کېکالي اکوړوالي اوکتني جواب کدن.

- ایسه که گه امه آنتي لکیک او پریک یاده کېیا کو نام دارا؟
- لړېکالا هر دواس امه کو لړیین؟
- یاده کېکالي تانک لړېکالي پلا اکتو کي آنتي مېلا جوپیا؟
- یاده کېکالي سبقس متني گه لړېکالا گرای پران بوي سي جاني پلا دککه پرتن، او ته کلمایه سره گه نه مولیپاتن لړېکالا اودای اوکت کن. یاده کېکالي اوته موضوع بابته که لړېکا لاگرای انتخاب بوي سي تانک منجه محاوراکن.

اکوړوالي اره کټ جملایناخالي جاینستا مناسب کلمایه دي پوردن.

- امه نونگي او وشموي .... آنتي وړلیین .

لړیکا لا آیي ببا پیري .... دارا.

- امه وطن کوچه به اي دواس لړیکالاس .... نامېدې سې.
- پندلړېنستاسره ....کمان .

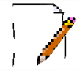
یاده کېکالي اکوړوالي لغته جملایه کوچه یتدن.

۱. مرتبا
۲. احترام
۳. تجلیل
۴. مېلا

یاده کېکالي سبقس متن اودای تانک خوشېدې ڵه ڵه لبڼ تانک کتابچایه لکن.

ارزیابي:

- آیا یاده کېکالي متنس املیی لکه بېییکن؟
- آیا یاده کېکالې متن سمکه پڕه ببچان؟
- آیا یاده کېکالي لړیکالا مرتبا بارایه اگت کده ببچان؟



گوشنگې ڵام:

متن اودای نونگي لغته تانک کتابچا یه لکدن، معنا کیک دې پتای یان موتې جملایه کوچه یتدن .

پنج منگل پڕان:

ایدا گه کتاب پڕمان

هدف:

- متنس بکار پڕیک او لکیک، کتبس ارزشستا پینکي، تیس پندلڕیني شره عمل کېک او نونگي لغتنا یاده کېکي شي.



اوکتیلا:

- کو رکم کتابیلا نارنو آلیاگن؟
- مکتب کتاب دي اوړتا وري کوتي کتاب پریاکو؟
- ایمه نظرېدي کتاب پریک کو نپا دارا؟

کتاب بو مل دارکالا شی سې. کووات ګه پرېکستا اوداي مولېني یاده کاګمان .

اېمه مولاکو ګه رویپي آخرخلاص بیاګن، مګر کتابس نیپی زنده ګیس آخري جا دروا تا.

دوستنه: کتاب پرې! کتابس هرحرف، هر کلماو هر جملا جزرِکه پیري مل دارا.

کتاب امه آنتې نپادارکالي پندلړېني کپیا او تانک رازستا اودای مولوپین . هر کي بابته معلومات دبین. کتاب اما فکرستن ڵمه وبیی او پریک، فکرس وریک او پوراپیکس سببي با. کپولواني دنه بو بکار یاران به سې. کتابس کلما او جملایه باید بو پامبدې پرمان سریی عمل کمان ابدا! ګه کتاب پره مان تاګه نپادارکالي پندلړېني یاده کپکبدې تانک جان، پوګال اوبیی بایوي وطنس خلکه آنتې خدمت کمان .

سبقس اصلي مفهوم:

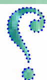
کتابس پرېک، تیس پنده اودای نپا ګورېک او کتابنا پرېک آنتې یاده کپکالپنا سمرېک سې .



یاده کپکالپنافعالیتپلا:

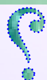
- یاده کپکالي متنې دککه پرتن .
- یاده کپکالي متنې تانک ڊلا کوچه پرتن.
- هر ڊلاس اي جنې صنف پرکناکه متنې پرتن .

یاده کپکالي اکورِوالي اوکتنې جواب کدن.



- کتابس پرِکستا اودای کو یاده‌کاګمان؟
- کتابس نیپي تا کودن جادرا؟
- کتاب امه کي اودای مولوپین؟
- کتاب پرېک فکرس ورېک کوچه کو رول دارا؟
- یاده کپکالي پروي متن اودای اته کلمایه سره ګه نه مولبیاتن لرېکالا اودای اوکت کن.

یاده کپکالي اکورِوالي اوکتنې جواب کدن



- کتابس هر جملا او کلما پلا کو رکم وضعیت کمان؟
- کتابس هر حرف، کلما او جملا کي پیري سن؟
- کتاب امه پلا کوجک کپیا؟

یاده کېکالي اته موضوع بابته گه لړېکالا گرای انتخاب بوي سپ تانک کوچه محاورا کن.

اکوړوالي اړه کټ جملا يناخالي جاينستامناسب کلمايه دپ پوردن.

- کتاب امه آنتپ نپادارکالي ....کپيا.
- کتاب تانک .... اودای مولوپين.
- کتاب اما .... لْمه وبيي.
- کتابس کلما او جملايه بايد بو .... پرمان.
- کتابس پندلړپنستاسره .... کمان.

یاده کېکالي اکوړوالي لغته جملايه کوچه يتدن.

۱. مل
۲. پندلړپني
۳. راز
۴. وړيک

اکوړوالي اړه کټ جملايه قوس کوچا ی مناسب کلمايه دپ پوردن.

- کتاب بو مل دارکالا شي .... (تا–سپ)
- کتابس هر حرف کلما او جملا جزړکه پيري مل .... (دارا– سپ)
- کووات گه پړکستا اودای .... یاده کاکمان . (پرپک _ مولينپ)

ارزيابي:

- آيا یاده کېکالپ متن بکار پرچان؟
- آيا یاده کېکالپ متنس امليي یاده کېکن؟
- آيا یاده کېکالپ کتبس اهميتی درک کېکن؟



گوشنگپ لاَم:

- یاده کېکالي متنپ موتپ کدن او مطلبستا اودای پنج لپن تانک کتابچايه کوچه لکن.
- نونگپ لغته معنا دپ پتای موتپ جملايه کوچه يتدن.

شه منگل پړان:

بالکولنا اخلا

هدف:

- متنې سم پړه او لکه بادن، بالکول امه وطنې اخلا او تیس فایدایه شره مولان.



اوکتپلا:

- اوړوالي عکسه کوچه کو لشیاکو؟ اگتې سریي کې؟
- کاو رکم اخلا یادو سن ؟ نامنستا اوچېدا؟
- اخلا کېک کو نپادارا؟

بالکول رکم رکم اخلا کیاگن. اوته اخلا گه بالکول تانک منجه کپیا امه وطنپ اخلاسن. مه اخلا لشوگنک، اوسکي، لپوڼا وبک، انډ، گوړیالیک او انخول وري سن. اوته اخلا گه وجود او ویرپ پلا که سره پولا، بالکولنا ویرستا کهړا بیک آنتپ نپا پولبیا، اوته اخلا گه دماغ پلا سره پولا یو اخلا بالکوله مولبني آنتي سمرپـــي او ورلبي که تانک جامعا کوچه تانک رولستا پیندن. مثال رکمبدپ گوړیالیک اخلای کټالیک سره پولبییکن او کودن چنډه ورکه به وانټ گوریک آنتپ ایرییکن. مه ایکه دیوال اوچایه نبیاگن او گوشنگوړیک جوبیاگن، چنډیک توشکوړیک هوار کپیاگن او بالشپ بغلي جپیاگن او گوړایلکنستا شریي نبلپییکن او اخلاس وري شیه مه گوشنگوړکس مناسب جایه جپییکن. مه کټالیک دو ډلایه سره ونتان بیاگن او دو پوگله پیري تانک کوچه ایک او پیک کپیاگن. اي ډلا ته وري ډلا اودای گوړیالکس ایړکي کپیاگن او یان گوراوال جوپییاگن، تا اته جا گه گوراوي نیکس لمستا به سره پولبییکن. یو اخلا بالکوله آنتي بو اړنبکالا سپ. امي خاتريپ گه بالکول پوگلس زندگي آنتي وړلان گوربیاگن او جامعا کوچه تانک رولستا پینیکن.

سبقس اصلي مفهوم

سبق بالکولنا اخلا بابته سپ گه بالکولنا ویړ او ذهن آنتپ نپا دارا او اجتماعي زندگیس طریقای یاده کپییکن.



یاده کپکالبنا فعالیتبلا:

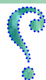
- یاده کپکالي متنپ دککه پرتن.
- متنپ ډلا کوچه پرتن.
- هر ډلاس اي جني صنف پرکنا که متنپ پرتن.
- متنپ اي به وري آنتپ پرتن.

یاده کپکالي اکوړوالي اوکتنپ جواب کدن.



- بالکول کو رکم اخلا کاگن؟
- گوړیالیک اخلا کوچه، کټالیک کاو ډلایه سره ونتان بیاگن؟
- اخلا دماغس وړیک آنتپ کو نپا دارا؟

یاده کېکالي اته موضوع بابته گه لړېکالاگرای انتخاب بوي سپ تانک کوچه محاوراکن.

یاده کېکالي اکوړوالي اوکتني جواب کدن. 

- اته اخلا گه بالکول تانک منجه کاگن کوتي اخلا سن؟
- اخلا بالکوله کي آنتي سمرپیی ؟
- گوړیالک اخلا بالکوله آنتي کووات اخلا سپ؟

یاده کېکالي اکوړوالي اړه کټ جملا یناخالي جاینستامناسب کلمایه دپ پوردن.

گوړیالیک .... گه کټالیک سره پولپي او کودن ....

به وانټ گوړیــک آنتــي .... ایکــه دیـــوال اوچایــه نیــاگن........................

جوپیاگن .... هوار کپیـــاگن او .... بغلـــي جپیـــاگن او گوړیالکنـــستا نېلپییکن.

یاده کېکالي اکوړوالي لغته جملایه کوچه یتدن:

۱. قوي

۲. ړلا

ارزیابي:

- آیا یاده کېکالي متني بکار او صحیح پړه بپییکن؟
- آیا یاده کېکالي متنس امليی لکه بپییکن؟
- آیا یاده کېکالي قسم قسم اخلا بارایه نظري تاړا که بپچان؟

 **گوشنگي لاَم:**

سبقس مطلب اودای موټارکمېدي چار چار لبڼ یاده کېکالي تانک کتابچایه لکن.

ست منګل پران:

آیي او تاتیس حقېلیی

هدف:

- آیي او تاتیس حقېنستا پېنکي، تېنا احترام کېکي او متنس سم لکیک او پړیکي شې.



اوکتپلا:

- اوړوالي عکس بابته که کو کده بیا؟
- امه کي آنتې آیي او بباس خدمتي کاګمان؟
- اېمه آیي او ببستو پلا ډمه کوچه کو رکم کومک کاګو؟

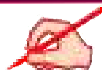
آبی او بباس کلمبی بو رس سپ. آبي او ببا س احترمي او مې پلا یبی کېک مسلمانیس بکار اخـــلاق اودای ســـپ.

اللهﷻ کدویی سپ:

(ایمه آیي او ببستو پرکنا اف به مه کدېي) گه اړه ایمه اودای ناراض نه بې. کودن گه مې پرکنا (اف) کدیک به لازم نه سپ، امه باید جم اته لٔمـه اودای جانېن رشمان گه مېنا خفگنس سببي با. آیي او ببایه پلا باید بو نرم جب او ادبېدي اگت کمان. مندورکمپېدي رسول اللهﷺ آیي او ببایه بابته انو خل کدا (اللهﷻ س رضا آیی بباس رضستا کوچه سپ) یعنی اگه کي اودای آیي او ببیی راضي اوخوشحال تن. اللهﷺ به تي اودای خوشحال او راضي آس خوکه کي اودای آیي او ببیی ناراض تن اللهﷻ به تـــي اودای ناراض آس. جمه دې بکار یو سپ گه امه آیي ببا پلا بکار وضعیت کمان مېنا او محبتېدي تېنـــا خدمتي کمان او هر کودن اودیا دعاگورمان تا گه بابیشت زندگي نصبن بې.

سبقس موتي مقصدي:

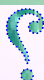
آیي او بباس حقستا پېنیک او تېني بکار خدمت کېک سپ تا گه بابیشت زندگي نصبن بې .



یاده کېکالېنافعالیتپلا:

- یاده کېکالي متني دککه پړتن.
- یاده کېکالي متني تانک ډلا کوچه پړتن.
- هر ډلاس اي جن صنف پرکناکه متني پړتن.
- متني اي ته وړي آنتي پړتن.

یاده کېکالي اکوړوالي اوکتني جواب کدن .



- اللهﷻ آیي او ببایه بابته کو کدویی سپ ؟
- رسول اللهﷺ آیي او ببابابته کو کدویی سپ؟
- آیي او تاتي پرکنا کو رکم اگت کمان ؟
- آیي او بباس کو رکم که خدمتي کمان ؟
- آیي او ببا پلا کو رکم وضعیت کمان؟

یاده کېکالي اته موضوع بابته گه لرېکالا گرای انتخاب بوي سې تانک کوچه محاورا کن.

یاده کېکالي متنې پرتن اته کلمایه سره گه نه مولېیاتن لرېکالا اودای اوکت کن.

اکوروالي اره کټ جملاینا خالي جاینستا مناسب کلمایه دې پوردن:

- آیي او بباس کلمیی بو........................ سې.
- ایمه آیي او ببستو پرکنا .... به مه کدې.
- آیي او ببایه پلا باید بو نرم جب او .... اگت کمان.
- امه آیي او ببا پلا بکار .... کمان.

یاده کېکالي اکوروالي لغته جملایه کوچه یتدن.

١. رس

٢. اخلاق

ارزیابي:

- آیا یاده کېکالې متن سم پره ببچان؟
- آیا یاده کېکالې متنس املیی یاده که ببکن؟
- آیا یاده کېکالي آیي او تاتي حقبلایه بیان که ببییکن؟



گوشنگي لام:

یاده کېکالي آیي او بباس حق بابته دو دو جملا تانک کتابچایه کوچه لکن .

ماین

هدف:

- ماینس پېنکي، تیس‌خطرستا اودای جانېس دور رشکي او متنس بکار پړیک او لکیکي شي.





اوکتېلا:

- ایمه ماینې پېنیکو؟
- ماین کو خطر دارا؟
- ایمه که لشوو آس گه ماین دلکېدی هوټا یا لوا تي ؟

ماين خلکنا کایوا د شمني سي. خفتاني پلا اما بيي بايوي وطن سنگي کوچه بو مـــايني بـــوړان دروي سن. مه ماينې وېټوي انچالي کاله کوچه جاى به جاى بوي سن. ماين بيلابيل رکم دارا. ايـــلاى موټر او ټانگه ضدېدې او ايلاى وري انساننا منجاى نيک خاترې جوپوي سن. اما وطن کوچه بو گنا ت خلک ماين دلکېدې اندي، هوتي بوي او لوي آن. ماين اخليک شيه پيري به ايلاى جايه پوشان بوي سن، که چودې تي پلا آست انن بي، سه دلا او انساني هوټا، اندا کېيي او ماري. اي گنات اته جـــاى گه ماين کوچيي سن ماين پاک کېکالي گراى نشاني بوي سن. خلک بايد اته جايه اوداى گه سونېک رنگېدې نزو بوي سن پامدارني کن او ڵه بل ايک او پيک مه کن گه خطردارا.

سبقس موتي مقصدي:

ياده کېکالي بايد ماينا خطرسره مولان او ماينا جم رکم او شکلستا پيندن.



ياده کېکالېنا فعاليتپلا:

- ياده کېکالي متني پړتن.
- متني تانک ډلاکوچه لړېکالا دې پټاى تکرارکدن.
- هر ډلاس اي جي صنف پرکناکه متني پړتن.
- ياده کېکالي متني اي ته ورې آنتي پړتن.



ياده کېکالي اکوړوالي اوکتي جواب کدن.

- ماين امه وطن کوچه کودن بوړان بوي سن؟
- ماين دلکېدې خلکه آنتي کو رکم تاوان پولا؟
- کاو رکم ماينه پينيکو؟
- ايلاى جاى سونېک رنگېدې کي آنتي نشاني بوي سن؟

یاده کېکالي اته متنې گه لړېکالا گرای پړان باهاړ جاتن او اته کلمایه سره گه نه مولیاتن لړېکالا اودای اوکت کن.

یاده کېکالي سبقس متنستا محاورا رکمپدې پړتن.

یاده کېکالي اکوړوالي اړه کـــټ جملاینا خالي جاینستا مناسب کلمایه دې پوردن:

- اما بیی بایوي وطن سنگې کوچه بو ماینې .... بوي سن.
- مه ماینې وېټوي .... کاله کوچه جای به جای بوي سن.
- بو گنات خلک ماین دلکېدې .... او لوي آن.
- اي گنات اته جای گه .... کوچیي سن.

یاده کېکالي اکوړوالي لغته جملایه کوچه یتدن.

۱. کایوا
۲. ماین

یاده کېکالي متنس مطلب اودای ڵه لبن لکن.

ارزيابي:

- آیا یاده کېکالي متنې سمکه پړه ببییکن؟
- آیا یاده کېکالي متنس املیی لکه ببییکن؟
- آیا یاده کېکالي ماینس خطري درک که بېچان؟
- آیا یاده کېکالي ماین خطري جایلایه بارایه تانک نظري تاړا که بېکن؟



گوشنگې ڵام:

- ماین بابته دو جملا تانک کتابچا یه کوچه لکن.

نومنگل پړان:

سگرت داونیس تاوانېلا

هدف:

- متنس پړیک او لکیک، سگرټنا نقصنستا پېنکي او تي اوداى جانېس ننگا کېکي شي.





او کتېلا:

- کو فکرکاکو سگرت او نپیل داویک کوتي ناسازي منجېکه اچا؟
- که گه سکرت او نپیل داوا، تیس صحتي کووات تگا؟

سگرټ، نیپل او چلم داویک انسان آنتي تاوان دارا، سگرټ او نیپل داویک اندېچ، پیـــوس او اړې آنتي بو خطرناک سې. اته جن گه سگرټ او نیپل داویاگن کوتي گالا وتیک پلا اندېچ، پیوس او اړېس ناسازې لتاړ بیاگن.

سگرت او نیپل نه کېولا اېلوگه صحت آنتي تاوان پولېیا. مي دې اوړتا اقتصادي تاوان به دارا. مندور کمبېدې سگرټ او نیپل داویک کوچه وري خلکه آنتي به تاوان پولا. مي خاترې ایسه دیم گـــه سگرټ او نیپل داوکالا دورای نبیا، وري آنتي به نقصاني شي. مندورکمبېدې اگه امیـــدوار او گـــران زییپ سگرټ یا نیپل داوې، تیس بالکولستا آنتي تاوان پولکس امکاني سي. میسي خاترې ضروري سي گه چې خلک خاص رکمبېدې گران زییپ اودای ترېدې جانستا رشدن.

سبقس موتي مقصدي:

یاده کېکالي سگرټ داویک اودای صحي او اقتصادي تاوانیلایه بابته معلوماتس پیدا کېکي سي.



یاده کېکالېنا فعالتېلا:

- یاده کېکالي متني دککه پړتن.
- متني ډلا کوچه پړتن.
- یاده کېکالي متني اي ته وري آنتي پړتن.

یاده کېکالي اکوړوالي اوکتني جواب کدن .



- سگرټ او نیپل داویک انسان آنتي کو تاوان دارا؟
- سگرټ او نیپل داویک بوکي آنتي خطرناک سې؟
- سگرټ او چلم داویک صحي دې اوړتا وري کو تاوان دارا؟
- امیدوار او گران زییپ آنتي سگرت داویک کو تاوان دارا؟
- سگرت داوکالاس دومه وري آنتي کو تاوان پولېیا؟
- یاده کېکالي متني تانک منجه پړدن او اته کلمایه سره گه نه مولېیاتن لړېکالا اودای اوکت کن.

اکورِوالي اړه کېټ جملاېناخالي جاېنستامناسب کلمایه دي پوردن.

- سگرېټ او نیپل داویک انسان آنتي .... دارا.
- سگرېټ نه کېولا ایلو گه .... آنتي تاوان پولېیا.
- سگرېټ او چلم داویک کوچه ورېي .... آنتي به تاوان پولا.
- ایسه دیم گه سگرېټ داوکالاس .... نیپا.

یاده کېکالي متنس مطلب اوداي ڵه ڵه لېن لکن.

ارزیابی:

- آیا یاده کېکالي متني بکار پړه بپییکن؟
- آیا یاده کېکالي متنس املستا بکار لکه بپییکن؟
- آیا یاده کېکالي سگرېټ ضرره بارایه کومې کده بیاگن؟



گوشنگي ڵام:

- یاده کېکالي متن اودای پنج لېن سدوري خطبدي تانک کتابچایه‌کوچه لکن.

دې منگل پړان:

دندنا رشیک

هدف:

- **متنس بکار پړیک او لکیک، دندنا اهمیتس پېنکي او تېنا بکار ننگا کېکي متنس مقصدي شې.**





اوکتېلا:

- **سستي او بکارداند کو نپا دارا؟**
- **ایمه تانک دندنستو رشیک آنتي باید کو کې؟**
- **دنده دې ککړي شینا موړیک کو تاوان دارا؟**

صبربانوس دنده لاوایک. ببستا دندنا کلینیکي که نیچان. کودن گه داکترِي صبربانوس دنـــده لشچین تي اودای اوکت‌کپکن: (دندنستیدي کوجک مورِیوای سپ؟) صبربانوی جـــواب دپکـــن: دو ویرمبو مورِیاچم گه اورِوالا دندام لاوت پیدا بیک. داکترِي کدکن:کاربه دنده دپ ککرِي شـــی مــه مورِپ!، مي خاترِي گه ککرِي شینامورِیک دنده آنتي تاوان پولپیا، داند ابناس چپیک آنتي بـــو بکـــار وسیلا سن، اگه اما دندبن سستي نه تن، ابنا شی سریی چپه نه باکمان. امه باید تانک دندنستن بکارکه رشمان.

داکترِي یان اوکت کپکن: دندنستي اونجیکیي؟ صبربانوی جواب دپکن ها هر وپله اورچیـــک دپ پورِا اونجیکم) یان صبربانو آنتي کدکن: بو بکار،امه آنتي ضروري سپ گه تانک دندنستن بکارکه رشمان. تیس ببستا آنتي کدکن گه امه نسخاس دوایستا گوربیا او تانک دن پلا اوو ابک دپ پتـــای شریی ابویا. ببیی داکترِس پندلرِبني اودای بوخوشال بیک او تانک اوتِکستا آنتي کدکن: ډاکترِصاحبس پندلرِبنستا همپش پام کوچه دریا تاگه داندلاوني گرفتار نه بي.

سبقس موتي مقصدي:

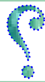
تانک صحت اوسسته تاني آنتي ایچ که پام کپک او ناجورِیس دوره درپک بابته سپ.



یاده کپکالبنا فعالیتپلا:

- یاده کپکالي متني دککه پرِتن.
- متني تانک ډلا کوچه پرِتن.

یاده کپکالي اکورِوالي اوکتني جواب کدن.



- صبربانو ببستا چوپکه نپچان؟
- ډاکتیرِي صبربانو اودای کو اوکت‌کپکن ؟
- صبربانوس دنده‌کي‌آنتي لاوایک؟
- دندنا اونجیک خاترِي صبربانوی کو جواب دپکن؟
- ببستا تانک اوتِکي کو مپچان؟

ایسه متن گه لړېکالای پړچان هاړ جي او اته کلمایه سره گه نه مولاکو لړېکالا اودای اوکت کې.

– یاده کېکالي اته موضوع بابته گه لړېکالا گرای انتخاب بوي سې تانک کوچه محاورا کن.

اکوړوالي اړه کټ جملاینا خالي جاینستا مناسب کلمایه دې پوردن:

- دندنستېدې کوجک .... سې.
- اوړوالا دندام .... پیدا بیک .
- داندا پناس .... آنتې بو بکا روسیلا سن.
- هر ویله اورچیک دې .... اونجیکم .

یاده کېکالي اکوړوالي نونگي لغته کتابچایه کوچه جملایه یتدن.

۱. ککړا
۲. لاوت

ارزیابی:

- آیا یاده کېکالي متني بکار پړه بپییکن؟
- آیا یاده کېکالي متنس املیی لکتان بپییکن؟
- آیا یاده کېکالي وعدا کېکن گه تانک دندنستا پاک رشدن؟


گوشنگې لاّم:

– یاده کېکالي متن اودای پنج لبڼ سدوري خطبدې تانک کتابچایه کوچه لکن.

یای منگل پړان:

کړکنا نیپی

هدف:

- یاده کېکالي متنې پړه او لکه بادن، کړکنا ارزشي پېندن او مېواوالا او بې مېوا کړکه فرق شره مولان.





اوکتېپلا:

- اېمه نظرېدې کرېک کو نپا داریاگن؟
- اېمه گوشینگ کرېک سن؟ کده باکو گه کو نپا دارا؟
- اوړوالي عکس بابته که کو کده بیا؟

کڕیک انساننا زندگي کوچه بو نپا دارياگن. هرجای او منطقايه گه کڕیک بو تن، ته منطقـــاس هاويی صحت خاترِ بونپا دارکالا سِ. جم انسانان، چوپا او پشنا پاک هوا آنتِ ضرورت داريـــاگن. ناپاک او دوڕوتا هوا ناسازيس سببي بگا.

مندورکمېدِ اته جايه گه کڕیک بو تن، سه جای او منطقا به الیناتگا گه منطقاس الینه تاني او پاکي انسانس صحتستا آنتِ بکار شِ.

مندورکمېدِ الینا منطقا کوچه بو کڕیک سسوا واگن او باڕي نبکس دوره دربيی.

امه وطن کوچه کڕکنا بو رکمي سن گه اي رکم مبواداركالي کڕیک او وري رکمي بِ مبـــوا کڕیک سن. مبوا داركالي کڕکنا بکار نپيی تيس ميويي او داره سِ، مي دِ اوڕتا انسانان بـــِ مبـــوا کڕکنا داڕِ اودای زندگيس وري ضرورتستا پوراکيی. گوشينگ، کڕکي، دير، ميز، چوکي، الماري او چِ دِ مهم يوگه کاغذ جوپیک کوچه اودای بو نپا گوربن بگا.

مندورکمېدِ خلک گوشنگس تپیک خاترِ به اوایلّام گورياگن.

سبقس موتي مقصدي:

کڕکنا نپا او محيط سره مبنا تاثير او زندگي بکار بيک خاترِ، مبنا اهميت بابته معلومات پيدا کېک سِ.



ياده کېکالبنافعاليتبلا:

- ياده کېکالي متنِ دککه پڕتن.
- ياده کېکالي متنِ ډلاکوچه پڕتن.
- ياده کېکالي کڕکنا نپا بابته معلومات پيداکن.
- متنِ اي ته ورِ آنتِ پڕتن.

ياده کېکالي اکوڕوالي اوکتِ جواب کدن.



- کڕیک انساننا زندگي آنتِ کو نپا دارياگن؟
- هر منطقايه گه کڕیک بو تن ته منطقاس هاويی کووات‌تگا؟
- دوڕوتا هوااودای کوشی پيدا با؟
- ياده کېکالي اته متنِ گه لڕېکالا گرای پڕان بوي سِ جانِ پلا پڕتن.
- اته کلمايه سره گه نه موليا‌تن لڕېکالا اودای اوکت کن.



یاده کېکالي اکوړوالي اوکتنې جواب دن.

- ایسه جای گه کړیک بو داراتې کووات تا؟
- باړي نیک مقابله کړیک کو رول دارا؟
- امه وطن کوچه کا ورکم کړیک موجود سن؟

یاده کېکالي اته موضوع بابته گه لړیکالا گرای انتخاب بوي سې محاورا کن.

اکوړوالي اره کټ جملاینا خالي جانستامناسب کلمایه دې پوردن:

- کړیک انساننا زندگي کوچه بو .... دارا.
- جم انسان، چوپا او پشنا پاک .... آنتې ضرورت داریاگن.
- منطقاس الینه تاني او پاکي انسانس .... سببی با.
- امه وطن کوچه کړکنا بو .... سن.
- یاده کېکالي اکوړوالي لغته جملایه کوچه یتدن.

۱. صحت

۲. میوا

ارزیابی:

- آیا یاده کېکالې متن بکار پړچان؟
- آیا یاده کېکالې منتس املیی بکار لکه بیکن؟
- آیا یاده کېکالې کړکه نپا بارایه کومې کده بیکن؟



گوشنگي لاَم:

- یاده کېکالي متن اودای پنج لېن سدوري خطبدې تانک کتابچایه کوچه لکن.

ملاریاس ناسازي

هدف:

- یاده کېکالي متنې بکار پړه او لکه بادن او مي شره مولان گه ملاریا ناسازي آلس واسطایدې منجه ایا او یو پشا تستوا چمبړ ورگه کوچه زندگي کیا گه مخول ورگ باید منجای نہن بې .





اوکتېلا :

- ملاریاس ناسازي کو رکم ناسازي سې؟
- یو ناسازي کي اودای انسنې که پیدا با؟
- مي دې پوړا گه کوتي جن ملاریاس ناسازې گرفتاربې، تیس کو رنگ پوړه درېن بې؟

ملارياس ناسازي آلسس کتيک واسطايدې انسنې که پيدابا. يوآلس انافيل نامېدې ياده با، گــه تستو اورگ، دڼ او تيو امنطقايه زندگي کپيا او آڼا وپيا، ملارياس ناسازي ويپند او سرايلي گالايه بو با.
ملاريا آلسس کتيک دې پتای ناساز سره شدال او تيوا ڵجار اياو کودن کودن اړبدي به دارا.
يو ڵجار بو وري ناسازيس منجه اکستا سببي با. مه ناسازي کوچه اشپس کمبودي منجکه ايا.
بيي بايوي ياده کېکالې! امه آنتي ضروري سي گه تا وس جا چمبړ ورگپس دڼه منجای نامان او مه ناسازيس دوره دريمان. گوشنگس کرکي آنتي بايد جالي دران گورن او وپل تلن بايد آلــسه اودای رشنيس جالي کوچه اورچ کمان. اگه کوتي جن يه ناسازې گرفتار بې، بايد بو روندې کــه ملاريـــاس کلينيکه آنتي پې. مي خاترې يو خطرناک ناسازي پيدا ببک دنه، وري بو ناسازي پيدا او کودن لکس سببي به بگا.

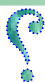
سبقس موتي مقصدي:

ملارياس ناسازي بابته معلومات پيدا کېک او مه ناسازيس دوره دريکستا پندپلاينا پينيکي سي.



ياده کېکالېنافعاليتپلا:

- ياده کېکالي متنې دککه پړتن.
- ياده کېکالي متنې تانک ډلا کوچه پړتن.
- هر ډلاس اي جني صنف پرکناکه متنې پړتن.
- ياده کېکالي متنې اي ته ورې آنتي پړتن.

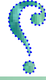


ياده کېکالي اکوړوالي اوکتې جواب کدن.

- ملارياس آلس کو نامېدې ياده با؟
- ملارياس آلس چو جايه زندگي کپيا؟
- ملارياس ناسازي کوتي گالايه بو با؟

ياده کېکالي متن آنتي هاړ جان گه لړيکالا گرای پړان با، اته کلمايه سره گه نه موليپاتن لړيکالا اودای اوکت کن.

یاده کېکالي اکوړوالي اوکتنې جواب کدن.



- ملاریا ناسازیس علامیی کو سن؟
- مه ناسازي کوچه کیس کمبودي منجېکه ایا ؟
- ناساز تانک علاج خاترې کو کې؟

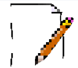
یاده کېکالي اته موضوع بابته گه لړېکالا گرای انتخاب بوي سې محاورا کن.

اکوړوالي اړه کټ جملاییناخالي جاینستا مناسب کلمایه دې پوردن:

- ملاریاس ناسازي آلسس .... واسطایدې انسنې که ....
- ملاریاس .... ویېند او سرایلي گالایه بو با.
- تا وس جا چمېړ ورگ .... منجای نامان.
- او مه ناسازیس .... درېمان.

ارزیابي:

- آیا یاده کېکالي متن بکار پړه بېچان؟
- آیا یاده کېکالي متنس امليي یاده کېکن؟
- آیا یاده کېکالي ملاریا آلس بارایه تانک نظري کده بېکن؟



گوشنگې لام:

یاده کېکالي متنې دو نونگي لغته معنا او یان تانک کتابچایه کوچه موتي جملایه یتدن.

تشان

هدف:

- تشانيس ارزشستا پينکي، تشاني کوچه سامنس يتپکستا پينکي او متنس بکار پړيک او لکيک شې.





اوکتپلا:

- اوړوالي عکس کوچه کو لشياکو؟
- مولاکو تشان لوړک اودای کوشی جوپيا؟
- تشاني سامانس نامنستا که کده بپیی؟

تشاني بو بکار او نپادارکالي کسب سي. تشان جامعا کوچه بو اهميت دارا. تشان آنتـــې جـــم خلک ضرورت دارياګن. ملک ميرس ډشتيا لايه تشان آس. سه دارې اوداى قران کريمس ريل، ميــز، چوکي، دير، کړکي او الماري جوپيا، مندورکمېدې دهقاننه آنتې به ايلاى سامان اخول يوتي، مانجن، راشپيل، شاخي، ال او انخول وري جوپيا.

تشان تانک ڵمـه ارا، واچک، رندا، برما او بو وري سامانيدى سره پولېپي، خو ابت تـــشانيس ايلاى ساماني برقي بوي سن او تې ڵام آسان اولوهان کېويي سې او کې بيا ګه کم ګالاکوچه ضرورتس بو بکار برېنګ جوپې.

سبقس موتي مقصدي:

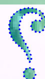
تشاني ڵمپلاينا اهميت اوتشان ګراى جوپيوي شيه بابته معلومات استه کېک سي.



ياده کېکالپنافعاليتپلا:

- ياده کېکالي متنې دککه پرتن.
- متنې تانک ډلا کوچه پرتن.
- هر ډلاس اي جنې صنف پرکنا که متنې پرتن.
- ياده کېکالي متنې اي ته ورې آنتې پرتن.

ياده کېکالي اکوړوالي اوکتې جواب کدن.



- تشاني کو رکم کسب سې؟
- تشان جامعا کوچه کو اهميت دارا؟
- تشان دارې اوداى کوجک جوپيا؟

ياده کېکالي اته متنې ګه لرېکالا ګراى پران بوي سې جانې پلا دککه پرتن او اته کلمايه سره ګه نه مولېياتن لرېکالا اوداى اوکت کن.



یاده کېکالي اکوړوالي اوکتنې جواب کدن.

- دهقاننې تشان کو جوپيبا؟
- تشان تانک لْمستا کوتي سامانېدې سره پولپيي ؟
- برقي سامانس لْمه کووات سې؟
- یاده کېکالي اته موضوع بابته گه لړيکالا گرای انتخاب بوي سې ، تانک کوچه محاورا کن.

اکوړوالي اړه کټ جملاینا خالي جاینستا مناسب کلمایه دې پوردن.

- تشان آنتې جم خلک .... داریاگن.
- تشاني بو بکار او نپادارکالي .... سې.

یاده کېکالي اکوړوالا لغتې جملایه یتدن.

۱. تشان

ارزیابی:

- آیا یاده کېکالي متنې بکار پړه ببییکن؟
- آیا یاده کېکالې متن کوچای مشکل لغات لکه بپچین؟
- آیا یاده کېکالې لا مای وري کسبگرنا نامه اوچې بېکن؟



گوشنگې لْام:

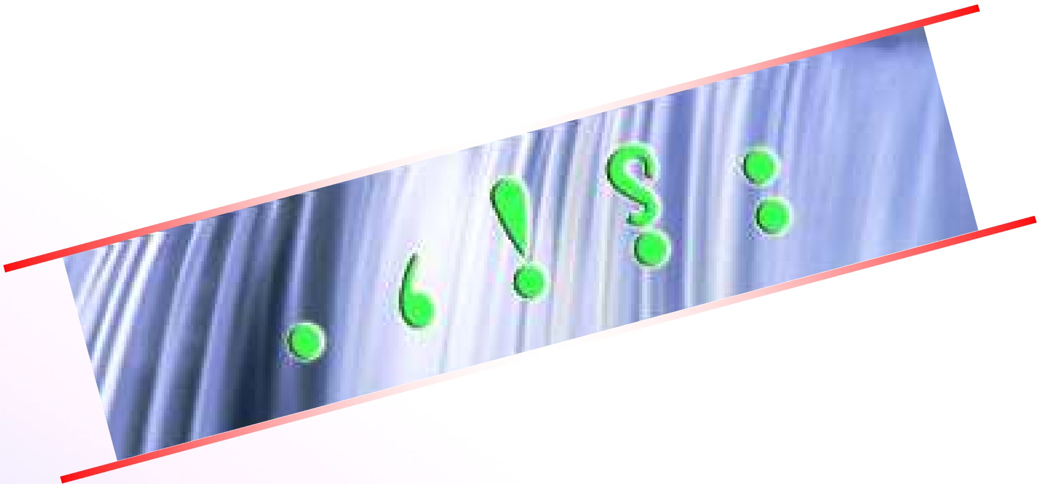
- یاده کېکالي متن اودای چارلېن املا سدوري خطبدې لکن.

چدي منګل پړان:

لکنیس علاما

هدف:

- متنس بکار پړیک او لکیک، متن کوچه لکنیس علامایناً پینکي او تبنې پورا پړي کبک شي.



اوکتیلا:

- اوړوالا چوکاټ کوچای لکنیس کوتي علامایه پینیکو؟
- لبلبوی کوواتکه چنډي چنډي کبیي؟
- امه او ایمه هر دواس کو آکمان؟

شارحا (:) **سوالیا** (؟) **ندایا** (!) **کاما** (،) **ټکي** (.)

امه او ایمه هر دواس بورا آکمان. بورا اینا شیه کوچه اخـــول: کلچـــا، روټ، حلـــوا، رس کچنیک او ورې کوچه یتان با.

بیی بایوي یاده کېکالې! مولاکو بوراکي اوداى استه ایا؟

دهقانان هر بلې سنګې یملا کیپی او تي کوچه لبلبو او شکربرېس بچه کتیاګن. کاو مـــای دې پتای لبلبو او شکربرې پچا. دهقانان لبلبوی سنګای کنیکن. شکربرې لپلیکن او یان بورا جـــوپپکس کارخانای که نبییکن .

لبلبوی بکارکه اونجییکن او تي دې پتای ماشینیدې چندا او سوړا کیبیکن او ګنینچ دیګه کوچه اوړلیبکن تاګه جمکه ورګ بن.

تي دې پتای ماشینه کوچه مي آنتې چرخ دبیکن، یه دنه تیس رنګه کم کم شلچ بمـــن پییـــا او آخرې که شلیک پوډر سره پره کا. یان ماشین اودای کنیکن، کودن ګه سوسیک یان لکنیـــک آنتـــې بازارې که نبییکن.

سبقس موتي مقصدي:

لکنیس علاماینا پینیک او تیس مناسب جایه یتبک سې .



یاده کېکالبنا فعالیتیلا:

- یاده کېکالي متنې دککه پرتن.
- یاده کېکالي متنې دو جنې پرتن.
- یاده کېکالي متنې تانک ډلا کوچه پرتن.
- هر ډلاس اې جنې صنف پرکناکه متنې پرتن.

یاده کېکالي اکوروالي اوکتنې جواب کدن.



- بورا کوتي اینا شیه کوچه یتان با؟
- لبلبوی پچیک دې پتای کوکیبکن؟
- بورا کي اودای جوپان ګوربیا؟

یاده کېکالي اته متنې ګه لړیکالاګرای پران بوې سې جانې پلاکه پرتن .

اته کلمایه سره ګه نه مولیپاتن لړیکالااودای اوکت کن.

یاده کېکالي اکوړوالي اوکتنې جواب کدن.



- دهقانان لبلبواوشکربېري خـــتیک دې پوړا کوکاگن؟
- لبلبوی گیینچ دیگه کوچه کی انتي اوړلپیکن؟
- دهقانان شکربریس پچیک دې پتای کوکاگن؟
- یاده کېکالي اته موضوع بابته گه لرېکالاگرای انتخاب بوي سې محاوراکن.

اکوړوالي جملایناخالي جاینستا مناسب جایه دایرا کوچه لکنیس علامایه یتدا:

- امه اواېمه هردواس بورا آکمان ○
- بوراوري اېناشیه کوچه اخول ○ کلچا ○ روت ○ حلوا او رس کچنکه کوچه یتان با او تي اودای نپا گوراکمان ○
- بیی بایوي یاده کېکالي ○
- مولاکو بورا کي اودای استه ایا ○
- یاده کېکالي متن اودای نونگي لغته جملایه کوچه یتدن.

ارزیابي:

- آیا یاده کېکالي متني بکار پره ببییکن؟
- آیا یاده کېکالي متن مفهوم شره مولیاگن؟
- آیا یاده کېکالي لکنیس علامایه تانک لکان کوچه نظره دري ببیکن؟



گوشنگي ڵام:

اکوړوالي موتې جملایه تانک کتابچایه کوچه لکدن اوآخري لکنیس علامایه دایرا کوچه یتدن.

- مم هر جوم بورا آکم ○
- بیی بایوي یاده کېکالي ○
- لبلبو اودای کوجک استه ایا ○

پنجي منگل پړان:

سادي کلما

هدف:

- متنس پړیک او لکیکي، کلماس پېنکي، تیس تعریف او معنا شره مولېک او تي اودای سم ڵام گوریک شپ.

کلما: هر معنادارکالي لفظ گه امه دورای نیا کلما باین گورېیا.

اخول: احمد، محمود، قلم، کتاب، او وري.

کلما حرفه اودای او حرف کنه اودای جوپوي سن مندورکمېدي کلماینا اي جایه بیک او ترتیب اودای جملا جوپا او جملاینا اي جایه بیک اودای نظم، نثر او شعر منجېکه ایا.

اوکتیلا:

- کده باکو گه کلما کي اودای جوپا؟
- کلماس مفهوم او تعریف سره مولاکو؟
- اما گوشنگن چو سپ؟

اما گوشنگن شاره سې. مم هر دواس تانک جم سبقس موادي اخول: کتاب، قلم، او کتابچایه تانک استېدې بکسه جېیکم او مکتب بل شاړیاکم. اما مکتبن بو بکار جایه سې. گڼ او سدوري چمن به دارا. اوړې صنفنا یاده کېکالي تفریح دنه مکتبس میدان کوچه سپورت کاگن. مم صنف کوچه تانک میز او چوکیستم پاک رشیکم. سبق پړیک دنه لرېکالاس اغته آنتې هاړ جاکم . لْمنگل صنفس کتابېلا گه مکتبس ادارا گرای امه آنتې دېن بوي سن، تې بکارکه رشیکم، پوش دېیکم گه نه چرن. کودن گه سبقن شوا، یان ترانا پړیک پلا امه رخصت بیاکس او گوشینګ بل شاړیاکس.

سبقس موتې مقصدي:

یاده کېکالي سادي کلمایه بابته معلومات پیدا کن او تې متن کوچه پیندن او یتې باتن.



یاده کېکالېنافعالیتېلا:

- متنې دککه پړتن.
- متنې ډلا کوچه پړتن.
- یاده کېکالي متنې اې ته ورې پلاکه پړتن.

یاده کېکالي اکوړوالي اوکتنې جواب کدن.



- اما مکتبن کووات جایه سې؟
- مکتب کوچه وري کوجک موجود سې؟

یاده کېکالي اته متنې گه لرېکالاگرای پړان بوي سې، جانې پلا پړتن. اته کلمایه سره گه نه مولېیاتن لرېکالا اودای اوکت کن.

یاده کېکالي اکوړوالي اوکتنې جواب کدن.



- اوړې صنفنا یاده کېکالي تفریح دنه کوجک کاگن؟
- یاده کېکالي تانک کتبې کووات که رشتن؟
- رخصتي دې پوړا کوجک پریاگن؟

- یاده کېکالي اته موضوع بابته گه لړیکالا گرای انتخاب بوي سپ، تانک کوچه محاورا کن.

اکوړوالي اړه کټ جملاینا خالي جاینستا مناسب کلمایه دي پوردن:

- اما گوشنگن .... کوچه سپ.
- اما مکتبن بو .... جایه سپ.
- مم صنف کوچه تانک میز او چوکیستم .... رشیکم.
- سبق پړیک .... لړیکالاس اگته آنتپ .... جاکم.
- کودن گه .... شوا یان ترانا پړیک پلا امه .... بیاکس .

یاده کېکالي اکوړوالي لغته جملایه کوچه یتدن.

۱. سدورا
۲. بکس

ارزیابی:

- آیا یاده کېکالي متن پړیک کوچه کوتي غلطي نه داراییني؟
- آیا یاده کېکالېنا امليي سم آییک؟
- آیا یاده کېکالي سادي کلما پېنچین؟



گوشنگې لاٛم:

یاده کېکالي اکوړوالي لغته معنا او یان موتي جملایه کوچه یتدن او تانک کتابچایه کوچه لکدن.

۱. صنف
۲. کتابچا
۳. چوکي
۴. میز
۵. کتاب

شورمنگل پړان:

ټوک

هدف:

- **یاده کېکالي ټوکې بکار خطېدې لکه او پړه بادن او تي معنا او مطلب شره مولان.**



اوکتېلا:

- **ایمه نظرېدې ټوک او کسا کي آنتي کدیاګن؟**
- **کودن کي اودای ټوک یا کسا اربوو سن؟**
- **که کي بیا اي ټوک یا کسا کدې؟**

اي مسافر جن امنده اي لامه شاړوا آيک. مه لامای شوړینگ سریی جم بینچ. کودن گـــه واړې آنتې آست نېکن، لشکن گه واړسنگه شچ سن. مسافرې زورکه کن کېچان: یو کووات لام سې گه شوړینگې یلا اوړویا آن او واړه ټنگیویاسن.

سبقس موتي مقصدي:

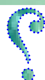
یاده کېکالي ټوکنا اصلي مفهوم او مطلب سره مولان.



یاده کېکالېنا فعالیتېلا:

- یاده کېکالي متنې دککه پړتن.
- یاده کېکالي متنې ډلا کوچه پړتن.
- هر ډلاس اي جني صنف پرکناکه متنې پړتن.

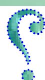
یاده کېکالي اکوړوالي اوکتني جواب کدن.



- مسافر چوشاړوا آیک؟
- لامای شوړینگ کي آنتې مسافرسره جم بینچ؟
- مسافرې کي آنتې آست نېکن؟

یاده کېکالي اته متنې گه لړېکالا گرای پړان بوي سې تانک جانې پلا دککه پړتن . اته کلمایه سره گه نه مولبیاتن لړېکالا اودای اوکت کن.

یاده کېکالي اکوړوالي اوکتني جواب کدن.



- مسافرې زورکه کوکدکن؟
- واړ کي آنتې تړ بوي آیینچ؟

- یاده کېکالي اته موضوع بابته گه لړېکالا گرای انتخاب بوي سې، تانک کوچه محاوراک ن.

اکوړوالي اړه کټ جملاینا خالي جاینستا مناسب کلمایه دي پوردن.

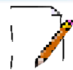
- اي مسافر جن .... اي لامه شاړوا آیک.
- کودن گه واړې آنتې .... نېکن.
- لشکن واړ............................ شچ سن .
- مسافرې زورکه .... کېچان.
- یو کووات .... سې .

یاده کېکالي اکوړوالي لغته موتې جملایه کوچه یتدن.

۱. کڼ
۲. شچ
۳. واړ

ارزیابی:

- آیا یاده کېکالي متنې بکار پړه ببیکن؟
- آیا یاده کېکالي متنې بکار لکه ببیکن؟
- آیا یاده کېکالي کوتې ورې ټوک کده ببچان؟



گوشنگې لاَم:

- ټوکس متنې سدورې خطبدې تانک کتابچایه کوچه لکدن.

ستي منګل پړان:

هوشيار کتېلا

هدف:

- ياده کېکالي سمړني ارزش شره مولان، شلداړ او غريبه پلا هر دنه کومک کېک او متنس بکار پړيک او لکيک شي.



اوکتيلا:

- اګه اي شلداړ يا هوټا جن ابړاتي ګه اي کړام جايه وتي، تي پلا کوکي باکو؟
- اوړوالي عکس بابته که کو کده بيا؟
- ايمه نظرېدي بوړېن اوهوتي جنه پلا کومک کېک کو رکم لاْم سي؟

ما سل لَه منگل صنفه یاده کېکه مچوا آس. اي دواس مکتب تلن شاړوا آیک، اي شلداړ جـــن لشکن گه پنده شاړوا آس او بولگا پیرا پرکنیي سې، اېرا گه مېسه پیراېدې تانک پنده پې. مگر پیـــړای آلیک به مي آنتې مشکل او خطر سې، یه دنه ماسلس پامي بیک، روندې شلداړ کویه جانه پـــولېکن او سه استای درېکن او پیړای آلې اوړکن. شـــلداړ ماســـل اودای بوخوشـــحال بیـــک او تـــي آنتـــې کدکن:«پولٔېم! پاک الله ﷻ همېش کامیاب دارکي.»

سبقس موتي مقصدي:

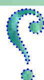
یاده کېکالي باید شلداړ او کمزور جنه پلا سمړکس روحیا پیدا کن.



یاده کېکالېنا فعالیتېلا:

- یاده کېکالي متنې دککه پړتن.
- یاده کېکالي متنې ډلا کوچه پړتن.
- شلداړ او هوتې جنه پلا سمړکس روحیا پیدا کن.

یاده کېکالي اکوړوالي اوکتنې جواب کدن.



- ماسل کاو منگل صنفس یاده کېکالا آس؟
- مکتب بل پیک دنه که لشکن؟
- شلداړ جنېس کوجک پرکنیي آیک؟

یاده کېکالي اته متنې گه لړېکالا گرای پړان بوي سې، تانک جانې پلا پړتن او اته کلمایه سره گه نه مولېیاتن لړېکالا اودای اوکت کن.

یاده کېکالي متنې پړتن اواکوړوالي اوکتنې جواب کدن.



- پیړای آلیک شلداړي که کووات آیک؟
- شلداړ جنې پلا کو رکم کومک بیک؟
- شلداړې ماسل آنتې کوجک کدکن؟

یاده کېکالي اکوړوالي اړه کټ جملایناخالي جاینستا مناسب کلمایه دي پوردن:

- ماسل .... صنفه یاده کېنې مچوا آس .
- اي شلداړ جن .... گه پنده شاړوا آس.
- ایړایک گه پیړایدې تانک .... پې.
- ماسلس مي آنتي .... بیک روندی که .... کویه جانه پولېکن.
- او سه .... که درېکن.

یاده کېکالي متنې نونگي لغته معنا او یان جملایه کوچه یتدن.

ارزیابې:

- آیا یاده کېکالي متن بکار پړه بېچان؟
- آیا یاده کېکالي متنس مشکل لغتي پړه بېچین؟
- آیا یاده کېکالي یو درک کېکن گه محتاج خلکه پلا سمړیک ضرور شې؟



گوشنگې لاّم:

یاده کېکالي تانک کتابچایه کوچه اکوړوالي لغته پربلی معنا او یان موتې جملایه کوچه یتدن.

۱. کومک
۲. شلداړ
۳. پیړا

اشتي منگل پڕان:

پاکی او نظافت

هدف:

- یاده کېکالي متنې بکار لکه او پڕه بادن، پاکي او نظافت ارزش شره مولان او تانک جانې او گوشنگ پاک رشیک آنتې پڕي کن.



اوکتېلا:

- نظافتس اهمیت بابته کو مولاکو؟
- ایمه نظافت کوچه وانڅ گوراکو؟
- نظافت کي آنتې کدن با؟

نظافت انسان آنتې بو ضروري سې.کووات‌گه نظافت ایمانس جزي سې، هر جن باید پامدارني کې.

اسه پوګال ګه تانک نظافتستا ایچ که سره پولېیی، لام او ونتا کوچه بو بکار لړا. جم خلک ابراړګن ګه ته پوګال پلا ایک او پیک کن.

اته جن یا پوګال ګه تانک نظافت آنتې پامدارني کېیاتن ته یاو ناسازبه نه بیاګن.

ګل مینا ڵه منګل صنفس یاده کېکالیا اس، سه تانک ګرستا کوچه نظافت خاترې تانک آیستا پلا سمرا. مي دې اوړتا تانک مکتبس نظافت آنتې به پورا که پامدارني کېیا او ملتنا که وري دوستنه او لیاوره به پاکي او نظافت ڵمه کوچه وانتې ګورېک آنتې سمرېیی.

میسي خاترې ګل مینای نه کېو لا ګوشنګوالي، مي دې اوړتا لامنا او همصنفېني به بو بکار انچېدې تاریکن او هر دنه میس بو عزتي او احترمي کاګن.

سبقس موتې مقصدي:

نظافتس اهمیت سره مولېک او تانک کنه سنا او منطقاس پاکي آنتې پام کېک او ورې پلا سمرېک سې

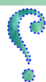
.



یاده کېکالېنا فعالیتېلا:

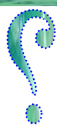
- یاده کېکالي متنې دککه پړتن.
- یاده کېکالي متنې تانک ډلا کوچه پړتن.
- هر ډلاس اي جن صنف پرکناکه متنې پړتن.
- یاده کېکالي متنې اي ورې پلا پړتن.

یاده کېکالي اکوړوالي اوکتنې جواب کدن.



- ګل مینا ګرستا نظافت آنتې کي پلا سمرا؟
- ګل مینا وري دوستنه او لیاوره اودای کو ابرا؟
- مي آنتې وري خلک کووات انچېدې تاریاګن؟

یاده کېکالي پروی متنې جانې پلاکه پړتن او اته کلمایه سره ګه نه مولېیاتن لړېکالا اودای اوکت کن او امه اکوړوالي اوکتنې موتې رکمېدې جواب کدن.



- نظافت کي آنتي ضروري سپ؟
- نظافت ایمانس کوجکي سپ؟
- ایسه پوگال گه نظافتستا ایچ که سره پولپیي، لام او ونتا کوچه کووات لړا؟

یاده کېکالي ډلایه سره ونټان بن او تانک ډلا کوچه متنس مقصدستا پړتن یان اي جن هر ډلاس صنف پرکنا که مطلبي وري آنتي بیان کدن .

اکوړوالي اره کټ جملاینا خالي جاینستا مناسب کلمایه دي پوردن:

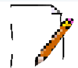
- نظافت .... آنتي بو ضروري سپ.
- نظافت ایما نس .... سپ.
- اته جن یا پوگال گه تانک نظافت آنتي پامدارني کېیاتن ته یاو .... نه با.
- گل مینا لُمنگل صنفس .... اس.
-
- یاده کېکالي اکوړوالي لغته جملایه کوچه یتدن:

۱. نظافت

۲. ونتا

ارزيابي:

- آیا یاده کېکالي متني بکار پړه ببیکن؟
- آیا یاده کېکالي متني سم لکه ببیکن؟
- آیا یاده کېکالي پاکي او نظافتي جاني شره تطبیق که ببیکن؟



گوشنگي لام:

یاده کېکالي متنس مطلب اودای پنج لېن سدوري خطېدي تانک کتابچایه کوچه لکن.

نویو منگل پړان:

ګوشنګې ڵمه کوچه سمړیک

هدف:

- متنس صحیح پړیک او لکیک، متن کوچه نامنا پېنکي، سمړنیس ارزشستا پېنکي او تانک ګوشنګ پلا سمړني شې.



اوکتېلا:

- اېمه آیي او ببستو پلا ڵمه کوچه کو رکم کومک کاکو؟
- اېمه نظرېدې کومک او سمړیک کو نپا دارا؟
- که لشوو آس ګه آیي او بنستا پلا کومک کیاتې؟

سیرت بانو پینچه خانس سیه اس. مه گه اي دواس مکتبی گوشنگي که ایایچ، لشکن گـــه آیه او ببیی گوشنگ نه آن. پینچه خاني سیرت بانو آنتي کدکن: «آیي ببا ضرور گوم لېلّـه پیـــوي آن» سیرت بانوی کدکن: ((اوو امان، مم او تو به گوم لېلّ کېک آنتي لمیی پمان او تانک آیي او ببا پلا سمرمان.)) پینچه خاني کدکن: «بو بکار اګت کېچپ پاګمان» سیرت بانو او پینچه خـــان اوو ابک دپ پتاي، دوکه گوم خنا بل ګینچ، لشکن ګه ببیی لېلّ کبیا او آیه گوم شبورکه چوتپیی. لایه او سیستابه بلگي چوتپچین او گوم شبوریک چوتپکه انجوبکن. آیه او ببیی مـــه لمبدي بـــو خوشحال بینچ. مي دي اورتا گه تانک لمستایدي وتیک سره نه مولبکن، تانک اکتو لمبدي گوم لېلّه به بو بکربدي سره پولبکن .

بکار یاده کبکالي همبش آیي او ببستا پلا لمه کوچه وانټ گوربیا اوتي پلا لمه سمرا.

سبقس موتي مقصدي:

یاده کبکالي باید گوشنگ لمه کوچه سمرکس نپا سره مولان او مبسه روحیا پلا تربیا بن.



یاده کبکالبنا فعالیتبلا:

یاده کبکالي متني دککه پرتن.

- یاده کبکالي متني ډلا کوچه پرتن.
- هر ډلاس اي جني صنف پرکناکه متني پرتن.
- یاده کبکالي متني اي ورپ آنتي پرتن.

یاده کبکالي اکوروالي اوکتي جواب کدن.



- سیرت بانو پینچه خانس کوجکي با؟
- پینچه خان او سیرت بانو اوو ابک دپ پتاي چوبل ګینچ؟
- سیرت بانو او پینچه خاني ګوم خنایه کو لشکن؟

یاده کبکالي پروي متني جاني پلاکه پرتن او اته کلمایه سره گه نه مولبیاتن، لربکالا اوداي اوکت کن او امه اکوروالي او کتني موتا رکمبدي جواب کدن.

- گوم خنایه پینچه خان او سیرت بانوی کو ڵام کېکن؟
- آیي او ببیی کي آنتي پینچه خان او سیرت بانو اودای خوشحال بینچ؟
- بکار یاده کېکالي تانک آیي او ببستا پلا کو ڵام کاگن؟
- یاده کېکالي ډلایه سره ونتېان بن او متني تانک کوچه پړتن، یان هر ډلاس اي جني متنس مطلبي تانک جبېدي ورې آنتي کددن.

اکوړوالي اړه کټ جملاینا خالي جاینستا مناسب کلیمایه دي پوردن:

- سیرت بانو پینچه خانس .... اس.
- مه گه اي دواس .... گوشنگي که ایایچ.
- سیرت بانوی کدکن: اوو امان، مم او تو به .... لېڵ کېک آنتي لمیی پمان.

یاده کېکالي اکوړوالي لغته جملایه کوچه پېتدن.

۱. خوشحال
۲. گوم

ارزیابی:

- آیا یاده کېکالي متني بکار پړه ببیکن؟
- آیا یاده کېکالي متنس امليی لکه ببیکن؟
- آیا یاده کېکالي گوشنگي ڵمه کوچه سمړکس روحیيی درک کېکن؟



گوشنگي ڵام:

یاده کېکالي موتېي بوي متن اودای چار لېن سدوري خطېدي تانک کتابچایه کوچه لکن.

وست منګل پړان:

اړلاوېک

هدف:

- متنس بکار لکیک او پړیک، همدردي معناس پېنکي او ورې شره اړلاوېک او همدردي کېک شې.



اوکتېلا:

- اګه کوتي جن اي واقعا پلا دورندور بې، تي پلا کو کاګو؟
- آیا کوتي ګالای به کي پلا همدردي کېوو سې؟
- لوړوا بالکول سنګای کي اوړې کېکن؟

اي دواس چمارخان مکتب تلن شاړوا آیک. پنده اي پنج کالا بالکول لشکن، انچپکه اړیی کو ګریک او املای نیک، کوتي لینګن لاپیوا نه آیک ګه پایه واړه بند بیک او لوړیـــک، یـــان وربکه مچیک.

چمارخاني ګه ته عاجزس لوړیک او وربک آنتي پام کېکن بو اړه سریی خفابیک. تانـــک استای بکسي سنګه جبچان، سه سنګای اوړي کېکن او لوو که چېلیی ډپیچین. کووات‌ګه سه بو زور که لوړوا آیک، استه او کوتیی لاووي آیچ او بو دردېدي وریاییک . چمارخاني استای درېکن او بومینایدی کدکن: خبر سي لېروکام مه وره، استي او کوتای بیی بن. ایرکي پاک کېچین. چنډه بالکولي ګه چمارخانس مهرباني او اړلاوېنیا لشکن، تانک لاوتي یادیا نیک او چمارخـــان اودای منیک کېکن.

سبقس موتي مقصدي:

مطلب اړلاووېني سي ګه چمارخاني چنډوک بالکول سنګای اوړي کېکن .



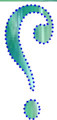
یاده کېکالېنا فعالیتېلا:

- یاده کېکالي متني دککه پرتن.
- یاده کېکالي متني ډلا کوچه پرتن.
- هر ډلاس اي جني صنف پرکناکه متني وري آنتي پرتن.
- یاده کېکالي متني اي به وري آنتي پرتن.



یاده کېکالي اکوړوالي اوکتني جواب کدن.

- چمارخان چو تلن شاړوا آیک؟
- پنده کو لشکن؟
- چنډوک بالکول کووات که لوړیک؟



یاده کېکالي پروي متني جاني پلاکه پرتن، اته کلمایه سره ګه نه مولېیاتن لړیکا لاوادای اوکت کن اوا کوړوالي اوکتني موتا رکمېدي جواب کدن.

- چمارخاني ته بالکول پلا کو کېکن؟
- ته بالکولس کوجکي لاووا آیک؟

- چمارخانس مهربانېدې ته بالکولس کوجکي یادیا نیک ؟
- یاده کېکالي ډلایه سره ونتاِن بن او متنې تانک کوچه پرِتن، یان هر ډلاس اي جني متنس مطلبې تانک جبېدې ورې آنتې کددن.

اکوروالي اره کټ جملاینا خالي جاینستا مناسب کلمایه دې پوردن:

- اي دواس چمارخان .... تلن شاړوا آیک.
- پنده اي پنج کالا............................ لشکن .
- چمارخانې گه ته عاجزس .... او .... آنتې پام کېکن.
- تانک استای .... سنگه جېچان.

اکوروالي لغتنا ایچ معنیی چوکاټ اودای پیدا، یان ته لغتس مقابلي خالي جایه لکدا.

تیز شاړیک
ناچاپ
درد
همدردي

انچپکه ....
امبلا ....
اړلاوېک ....
لاوت ....

ارزیابی:

- آیا یاده کېکالي متن بکار پره بېچان؟
- آیا یاده کېکالي متنس مشکل لغتي لکه بېچین؟
- آیا یاده کېکالي همدردیس روحیستا آنتې تشویق بینچ؟



گوشنگې ڵام:

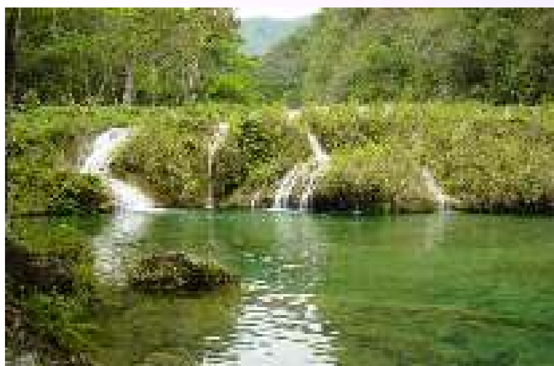
- یاده کېکالي متنس کوچای پنج لېن، سدوري خطېدې تانک کتابچایه کوچه لکن.

وستواي منگل پړان:

اماکنه سنان

هدف:

- یاده کېکالي تانک کنه سنای پېندن، اخلا او ساعت تیري ارزش شره مولان، اخلاس وسایلنستا پېندن او متني بکار پړه او لکه بادن.





اوکتېلا:

- اوړوالي عکس بابته که کو کده بیا؟
- ایمه تانک لامه اخلا کېک آنتي جای او وسیلاداریاگو؟
- ایمه تانک کنه سناس رشیک آنتي پامدارني کاگو؟

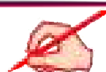
کوتي جايه گه امه زندگي کاگمان. سه اماکنه سنان يا محيط نامېدېِ ياده باگه مي کوچه پـو، وارِ، ورگ، کرِيک، بوتا، مېوا، چوپا او پشنا آن. مه جم شی اللهﷻ امنې نپاگورېک خاترې پيدا کېويا آن او مه جم نعمته اوداى بايد ايچ که نپاگورمان .

امنې ضروري سې گه تانک کنه سنستن الينا اوپاکي آنتې پامدارني کمان. پاک هواس تـنفس کېک انسانس وجودآنتې بو نپا دارا. او انساننه ناسازي اوداى چوټلپيي .

ايلاى خلکه تانک کنه سنستاخاترې لٔمـپلا کېوياسن، بو بکارسدورا کنه سنا يا محيط جوپپويي سې. امه بايد تانک کنه سنستن جوپيک آنتې بوکه کوشش کمان او سدورا محيط جانې که جوپمان.

سبقس موتي مقصدي:

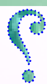
تانک کنه سناس پينيک او تي آنتې بکارکه پامدارني کېک سې .



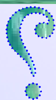
ياده کېکالېنا فعاليتېلا:

- ياده کېکالي متنې دککه پرِتن.
- ياده کېکالي متنې دِلا کوچه پرِتن.
- هر دِلاس اي جني صنف پرکناکه متنې ورې آنتی پرِتن.
- ياده کېکالي متنې اي ورې پلاکه پرِتن.

ياده کېکالي اکورِوالي اوکتنې جواب کدن.



- اېمه نظرېدې محيط کي آنتې کداگن؟
- اللهﷻ اما کنه سنا کوچه کوجک پيدا کېويا سن؟
- پاک هواس تنفس کېکي وجود آنتې کووات سې؟



ياده کېکالي پروي متنې جانې پلاکه پرِتن، اته کلمايه سره گه نه مولېپاتن لرِېکالا اوداى اوکت کن او اکورِوالي اوکتنې موټارکمېدې جواب کدن.

- چوجايه گه زندگي کاگمان کو نامېدې ياده با؟
- جم نعمته اوداى کووات که نپا گورمان؟

ياده کېکالي دِلايه سره ونټان بن او متنې تانک کوچه پرِتن، يان هر دِلاس اي جني متنس مطلبي تانک جبېدې ورې آنتې کددن.

اکوړوالي اړه کتې جملاینا خالي جاینستامناسب کلمایه دې پوردن.

- کوتي جایه گه امه .... کاگمان .
- مه جم شی الله ﷻ امه آنتې .... گوریک خاترې .... کېویا سن.
- مه جم نعمته اودای باید .... که نپا گورمان.
- پاک هواتنفس کېک انسانس وجود آنتې بو ....دارا.

یاده کېکالي اکوړوالي کلمایه جملایه کوچه یتدن.

۱. چوپا
۲. واړ

ارزیابی:

- آیا یاده کېکالي متنې بکار پړه ببیکن؟
- آیا یاده کېکالې متنس امليې یاده کېکن؟
- آیا یاده کېکالې کنه سناس پاک رشیک بارایه اگت کدچین؟



گوشنگې لاٗم:

یاده کېکالي اکوړوالي کلمایه موتيې جملایه کوچه یتدن.

۱. کړیک
۲. سانگ

وستودومنگل پړان:

نثر

هدف:

- پړیک او لکیک، نثرس پېنکي او نظم اودای تیس فرقستا پېنکي شې.

نثر: اته کدنا او لکني آنتې کدا گه وزن دارکالي کلمانه داراتې، اخول اما دواس هونی اگتېلا.
نثر کوچه لکنیس علامایینا یتېک او پامدارني، ته مطلبس ایچ که پړیک او لکیک کوچه کومک کېیا.

اوکتېلا:

- ایمه نثر پینیاکو؟
- آیا ابت جا ایمه نثرس سبقي پړوو سې؟

اي دواس اي جن ډاکتېرې که پيک، کدکن: کوچېم لاوا، ډاکتېرې کدکن: «نن کوجک اېواى سې؟» ناسازې کدکن: «جوتوا اوواېوام سې» ډاکتېرې مي آنتې انچپس دوا دېکن. ناســازې اوكــت کېکن: مېنا خوکوچيم لاوا، توکي آنتې انچپس دوا دېکم؟ ډاکتېرې کدکن: «اگه تېني انچې ســـستي تناى تو کاربه جوتوا اوو نه اياکي.»

سبقس موتي مقصدي:

جوتوا اوو نه اېک، نثرس لکيک، پرېک او لکنيس علامايه مناسب جايه يتېک سې.



ياده کېکالېنا فعاليتېلا:

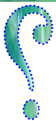
- ياده کېکالي متنې دککه پرتن.
- ياده کېکالي متنې ډلا کوچه پرتن.
- هر ډلاس اي جنې صنف پرکناکه متنې ورې آنتې پرتن.
- ياده کېکالي متنې اي ورې پلاکه پرتن.

ياده کېکالي اکوړوالي اوکتنې جواب کدن.



- نثر کي آنتې کداگن؟
- نثر کوچه لکنيس علامااينا يتېک کي آنتې کومک کپيا؟
- ناساز جنې ډاکتېر آنتې کومېکن؟

ياده کېکالي پروي متنې جانې پلاکه پرتن، اته کلمايه سره گه نه مولبياتن لړېکالا اوداى اوکت کن اواکوړوالي اوکتنې موټارکمبدي جواب کدن.



- ډاکتېرې ناساز جن اوداى کو اوکت کېکن؟
- ناساز آنتې ډاکتېرې کيس دوا دېکن؟
- دوا مقابله ناساز جنې کو کدکن؟

یاده کېکالي ډلایه سره ونټان بن او متني تانک کوچه پرټن، یان هر ډلاس اي جني متنس مطلبي تانک جبېدي وري آنتي کددن.

اکوړوالي اړه کټ جملاینا خالي جاینستا مناسب کلمایه دي پوردن.

- اي دواس اي جن .... که پیک او کدکن .... لاوا.
- ډاکتیړي کدکن: نن تو کوجک .... سي.
- ناسازي کدکن: جوتوا...................... اېوام سي.
- داکتري مي آنتي .... دوا دېکن.
- ناسازي اوکت کېکن: مینا خو .... لاوا، تو کي آنتي انچېس .... دېکم؟
- اگه تېني انچي .... تناى تو کاربه .... اوو نه اياکي.

یاده کېکالي اکوړوالي کلمایه جملایه کوچه یتدن.

۱. ناساز
۲. ډاکتیړ

ارزيابى:

- آیا یاده کېکالي متن بکار پره بېچان؟
- آیا یاده کېکالي متنس امليي لکه بېکن؟
- آیا یاده کېکالي نثر پینچان؟



گوشنگي لاٚم:

یاده کېکالي پړوي نثر اوداى پنج لېن سدوري خطېدي تانک کتابچایه کوچه لکن.

وستولهٔ منګل پړان:

آییس دواس

هدف:

- متنس پړیک او لکیک، آیي دواس بارایه معلومات دېک او تیس اهمیتستا پینکي شې.



اوکتیلا:

- آیي دواسس تجلیل بابته کو کده باګو؟
- کاربه ایمه آییس دواس تجلیل کېوو سې؟

سمل سات او گڼ بېگ لې او سرای آن. دوکه لـه منگل صنفه یاده کېني کاگن، مه کودن گه مکتبې که پاگن . ببیی سمل سات او گڼ بېگ آنتې دو دو روپیی دپیی آیک .گڼ بیگ تانک دوکـــه روپینستا یتپی آیک او سمل سات اي روپیې یتپی آچ او ته ورې روپیی رشي آچ. کودن گه آیس دواس وکا پولچ سمل ساتې آیستا آنتې اي سدوري پینچه گړي پینچه لنگنک دوکنې گورېچان او مه دواسس تجلیل کېک کوچه آیه سوغات دېچان او تي آنتې مه دواس خاترې مبارکي کدکن، استه مشو کېچین او آیستا سمل سات دوره که مشوکېچان. گڼ ببگې گه جمکه روپیا یتپویاآییچ . تانک آیـــستای کـــه کوبه گورېویی نه آیک ، تانک کېک سره بوخفا او پشیمان آیک، وعدا کېکن گه وري کاربه بې جای روپیې نه یتدن.

سبقس موتي مقصدي:

آیي دواسس تجلیل کېک بابته معلومات او بې جای روپینا یتپکس دوره درېک بابته سې.



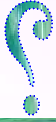
یاده کېکالېنا فعالیتېلا:

- یاده کېکالي متنې دککه پړتن.
- یاده کېکالي متنې ډلا کوچه پړتن.
- هر ډلاس اي جني صنف پرکناکه متنې ورې آنتې پړتن.
- یاده کېکالي متنې اي ورې پلاکه پړتن.



یاده کېکالي اکوړوالي اوکتنې جواب کدن.

- گڼ بېگ تانک روپینستا کوچک کېی آیک؟
- سمل ساتې آیستا آنتې کوچک سوغات گورېکن؟
- گڼ بېگې کو وعدا کېکن؟



یاده کېکالي پروي متنې اي ورې پلاکه پرتن، اته کلمایه سره گه نه مولېیاتن، لرېکالا اودای اوکت کن اواکوروالي اوکتنې موتا رکمبدې جواب کدن.

- سمل سات او گنې بېگ اي ورېس کوجکي بیاگن؟
- مه کاومنگل صنفس یاده کېکالي آن؟
- مکتب بل پیک دنه ببیی کوشی دبی آیک؟

یاده کېکالي ډلایه سره ونټان بن او متنې تانک کوچه پرتن، یان هر ډلاس اي جنې متنس مطلبي تانک جبېدې ورې آنتې کدتن.

اکوروالي اره کټ جملاینا خالي جاینستامناسب کلمایه دې پوردن:

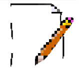
- سمل سات اوگنې بېگ .... آن.
- ببیی سمل سات او گنې بېگ آنتې .... روپیی دبی آیک.
- پینچه گرې پینچه لنگنک .... گورېچان.
- مه دواسس تجلیل کېک کوچه آیه .... دېچان.

یاده کېکالي اکوروالي کلمایه جملایه کوچه یتدن:

۱. مکتب
۲. سمل سات

ارزیابی:

- آیا یاده کېکالي متن بکار پره بېچان؟
- آیا یاده کېکالي متنس املیی یاده که بېکن؟
- آیا یاده کېکالي آییس دواس اهمیت شره مولېکن؟



گوشنگې لاَم:

- یاده کېکالي آییس دواس بابته دو دو جملاجوېن او یان تانک کتابچایه کوچه لکدن.

وستوچارمنگل پړان:

لکیک اوپړیکس اهمیت

هدف:

- یاده کېکالي مولان گه پړیک او لکیک زندگیس بو گڼ ضرورته کوچای شې، عام او خاص نامېس پېنکي او متنس پړیک او لکیکي شې.

اوکتېلا:

- ابمه لکیک اوپړیک اهمیت شره پېناکو؟
- لکیک او پړیک خول بکار ڵام شې؟

خاص نام: **اسه نام سې گه اي خاص جن یا شی آنتې کدان گوربیا اخول: احمد، محمود.**

عام نام: **اسه نام سې که اي خاص جن یا شی اودای مقصدي نه تې تانک جم جنه یا شیه سره دلالت کیاتې اخول: کړیک، گوشینگ، برا.**

حاصل بېگ همېش لکیک او پړیک پلا مخالفت کیایک. تانک اویستا حسن بانوی مکتبې که نه اوړی آیک. اي دواس حاصل بېگ اوتیس پوڵـه لونگ بېگې سیل کېکس شوقي کېچان، دوکه گوړا سره نینچ، لونگ بېگې قلم اوکاغذ به ملتن که گوربېچین. حاصل بېگ او لونگ بېگ تانک لامې دې ڵبـره اي قبرستانې که گوړا سرای چنینچ. حاصل بېگس پایه لاویک او پنده شاړه نه بیایک ، شام بـــه وکا آیک او حاصل بېگ حیران آیک گه کوکې ؟

لونگ بېگې تانک ببیی مېکن: «هیچ غم مه که مم گوشنگې که خط لکم » لونگ بېگ خــط لکا او گوړامسکه اوړبی او گوړای گوشنگې گړبیی. حسن بانوگه گوشنگ که گوړا مسکای خطــې لشي. روندی گوربیی او تانک گوشنگوالایه آنتې پري، گوشنگوالیی لامنایه خبرکېبی، لامنا پاگن او تې اچیکن. حاصل بېگ مه ڵمـې دې پتای ابړا گه لونگ بېگې سوغات ددي مگر لونگ بېگې ســـوغات جایه تانک سیستا حسن بانوس مکتبه گره داخل بکس ایړکي کېکن.

حاصل بېگې گه لکیک او پړیکس اهمیتي تانک انچېدې لشویی آیک. تانک اویه گر تا مکتبــه شامل کېک آنتې اجازا دېچان او حسن بانو تانک ببستا اودای بوخوشحال بچ.

سبقس موتي مقصدي:

دواس هوني زندگي کوچه مشکلس حل کېک آنتي ، لکيک او پرېکس رول او بکار لٛمي مقابله سوغات دېک يا تشويق کېک سي.



ياده کېکالېنا فعاليتېلا:

- ياده کېکالي متنې دککه پرتن.
- ياده کېکالي متنې ډلا کوچه پرتن.
- هر ډلاس اي جني صنف پرکناکه متنې ورې آنتي پرتن.
- ياده کېکالي متنې اي ورې پلاکه پرتن.

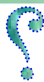
ياده کېکالي اکوروالي اوکتنې جواب کدن.



- حاصل بېگ او پولٛه کوته وسيلايدې سيله پيوي آينچ؟
- حاصل بېگس کوتي جايه لاويک ؟
- لونگ بېگې سوغات جايه کيس ايرکي کېکن؟

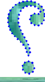
ياده کېکالي پروي متنې تانک کوچه پره تن اته کلمايه سره گه نه موليپاتن لرېکالا اوداى اوکت کن.

ياده کېکالي اکوروالي اوکتنې موټارکمېدې جواب کدن.



- حاصل بېگ کيس مخالفي آيک؟
- حسن بانو کي اوداى منع کېوي آچ ؟
- حاصل بېگ او پولٛستا کيس شوقي کېچان؟

ياده کېکالي ډلايه سره ونتان بن او متنې تانک کوچه پرتن ، يان هر ډلاس اي جني متنس مطلبي تانک جېبدې ورې آنتي کددن.



اکوړوالي اړه کټ جملاینا خالي جاینستامناسب کلمایه دې پوردن.

- حاصل بېگ همېش لکیک او پړیک پلا .... کیایک.
- دوکه گوړا سره نینچ او .... گوربچین.
- هیچ غم مه که مم گوشنگې .... لکم.

یاده کېکالې اکوړوالي خاص نامه جملایه کوچه یتدن.

۱. حاصل بېگ
۲. لونگ بېگ
۳. حسن بانو

ارزیابی:

- آیا یاده کېکالې متن بکار پړه بېچان؟
- آیا یاده کېکالې متنس املیی لکه بېکن؟
- آیا یاده کېکالې لکیک او پړیک اهمیت شره مولېکن؟



گوشنگې لاّم:

اکوړوالي عام نامه موتې جملایه کوچه یتدن.

۱. مکتب
۲. گوړا
۳. گوشینک

وستوپنځ منګل پړان:

نظم

هدف:

- نظمس پېنکي، تیس پړیک او لکیکي شې.

نظم: اسه کدنا یا لکان سې ګه وزن او وزن دارکالي کلما داراتې. نظم اي بیت، دو بیت او بو بیته اودای منجېکه ایا.

اوکتبلا:

- اکوړوالي نظمې که پره ببیی؟
- اېمه نظم پینیاکو؟
- اېمه نظم کاربه لکوو سې؟

نظم

کاو رسلي واچ گـــــــــه اران بــــــگا	عــــــــــزتی دروردرای لــشــــــان بگــا
شیم کــوچه ترقــی وپـــــوړاپیني ســــــي	یـــــو پند مینایدي بت شـــــــاړان بگــا
گنېوچندېي گـــین تنگنـــي شتپــــــــــدي	راشـــــــــه والی تارا هــــر زمـــــان بگــا
نه ایرا ممـــــــر تانک وطـــن کــوچـــــه	شیـــم کوچه وطـــن گلـــستــــــان بگــا
آزاد اوالــــــــــــني همپـــشـــــا یـــوتي	جمـــــــــــنا پورا اړیـــــــــن ارمــــان بگــا
نـــه اوری مـــچ کــــره تانـــک بـــاغي کوچــه	یـــــه پنده سمړان به هر جـــــــــوان بگــا

یـــــه باغه همپش بوراگان گـــــــرن
میسي دي دشمنې اړمـــــــــــــړان بگا

سبقس اصلي مفهوم:

نظمس شکل او پرېک سره مولېک او شیمس مفهوم پلا بلدبیک سي .



یاده کېکالېنا فعالیتېلا:

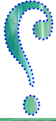
- یاده کېکالي نظمي دکلمایدي پړتن.
- یاده کېکالي متني تانک ډلا کوچه پړتن.
- هر ډلاس اي جني صنف پرکنا نظمي ورې آنتې پړتن.
- یاده کېکالي نظمي اي ورې پلاکه پړتن.

یاده کېکالي اکوړوالي اوکتنې جواب کدن.



- کاوجن نظم لککالپنا نامنستا اوچدا؟
- نظمس مطلبستا تانک جبېدې که کده بېيي ؟

یاده کېکالي پروي نظمې جاني پلاکه پړتن، اته کلمایه سره گه نه مولېباتن، لرېکالااودای اوکت کن او اکوړوالي اوکتنې موتاړکمېدې جواب کدن.



- نظمس مطلبي کوجک سې ؟
- مه شعرې که دکلما کې بېيي؟
- که نظمې نثر سره پرتې بېيي؟

یاده کېکالي ډلایه سره ونتان بن او نظمې تانک کوچه پړتن، یان هر ډلاس اي جني صنف پرکناکه نظمې بوبکارکېهدی پړتن.

یاده کېکالي نظمې نثر سره پرتېدن او یان تانک کتابچایه کوچه لکدن.

یاده کېکالي اکوړوالي لغته جملایه کوچه یتدن.

واچ، شیم

ارزیابی:

- آیا یاده کېکالي نظم بکار پره بېچان؟
- آیا یاده کېکالي نظمس املیي یاده که بېکن؟
- آیا یاده کېکالي نظمس مفهومي درک که بېکن؟



گوشنگې ڵام:

یاده کېکالي نظمس دو دو بندي سدوري خطېدې تانک کتابچایه کوچه لکدن.

وستوشه منګل پړان:

دن یا ګالاس ملِه

هدف:

– دنبس قیمتستا پینکي او تي اودای هر رکم فایدا ګورېک او متنس بکار پړیک او لکیکي شپ.



اوکتپلا:

– اګه ایمه تانک ڵمستوګالا پلاسره پولدا نتیجیي کووات با؟
– کي آنتي کدا ګه دن یا ګالاسونیک زر پیري مل دارا؟
– ایمه ګالا آنتي کاو اهمیت دبیکو؟

مم جم خلک پینیمکن، خو جانستا نه مولوپیکن، مم تیزیدې شاړوي آم. اي وار گه پیچم گره نه ژنگیاگم. مېنه عزت سره ایلای خلک نه مولیاگن او مېنه پلا بې پروایی کاگن. مم انخول خلکنې حیران آم گه مېنه پیکېدې جوان با، خو گره کار گه جوانیس عمري وټا، مم یادای هنیم. تا گه شلداړ با، خو مم ابمه آنتې دوستیس‌امه اگتې کېیگم، مېنه عزت سره مولېدا او مم اندوکــه استای مه ددام. مم بو ملوزي آم او خلک مم سونیک زر بابیمکن.

ابت کدې، گه مېنا نامېم کوجک سې؟ مم کدم مېنا نا مېم دن یا گالا سې.

سبقس موتي مقصدي :

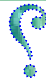
دن یا گالاس اهمیتستا سره مولېک او گالا اودای بکارکه نیا گورېک سې .



یاده کېکالېنا فعالیتېلا:

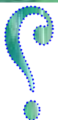
- یاده کېکالي متنې دککه پړتن.
- یاده کېکالي متنې ډلاکوچه پړتن.
- هر ډلاس اي جنې صنف پرکناکه متنې ورې آنتې پړتن.
- یاده کېکالي متنې اي ورې پلاکه پړتن.

یاده کېکالي اکوړوالي اوکتنې جواب کدن.



- دن یا گالا اودای کاو نیا گوربیاکو؟
- کي عزت سره ایلای خلک نه مولیاگن؟

یاده کېکالي پروي متنې جانې پلا پړتن، اته کلمایه سره گه نه مولبیاتن ، لرېکالا اودای اوکت کن . اکوړوالي اوکتنې موټا رکمبدې جواب کدن.



- خلک کي یادای کنیکن؟
- گالا بابته که کوکده بیا؟
- گالا کاو مل دارا؟

یاده کېکالي ډلایه سره ونټان بن او متنې تانک کوچه پړتن، یان هر ډلاس اي جنې متنس

مطلبي تانک جبېدي اي ته وري آنتي کددن.

اکوروالي اره کت جملاینا خالي جاینستامناسب کلمایه دي پوردن:

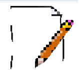
- مم جم خلک پینیمکن ، خو .... نه مولوپیکن.
- مم تیزیدي .... آم.
- اي وارگه ....گر نه ژنگیاگم.
- خو مم ایمه آنتي دوستیس امه ....کېیگم.

یاده کېکالي اکوروالي لغته جملایه کوچه یتدن.

۱. عزت
۲. سونبک زر
۳. مل

ارزیابی:

- آیا یاده کېکالي متن بکار پره ببچان؟
- آیا یاده کېکالي متنس املیی لکه بېکن؟
- آیا یاده کېکالي دن اهمیت شره مولېکن؟



گوشنگي لام:

- یاده کېکالي متنس اودای پنج لبن سدوري خطېدي تانک کتابچایه کوچه لکن.

وستوست منګل پړان:

جینچپ او ورنج

هدف:

- **د نې اودای سم نپا ګورېک، او دنېس بېکار وتېک نقصان شره پېنیک او مه قصاس پړیک او لکیکي شې.**



او کتېلا:

- **اوړوالي عکس کوچه کو لشیاکو؟**
- **ایا اېمه تانک دنستو بیکار وتېیکو او یا ګلام او خواري کوچه وتېیکو؟**

وینده اي ورنج بو خواري کیایچ ، یو امند آنتي اپنا برابر کیایچ .اي جینچپ گه کړکس ډولایه نیوي آچ او گي میایچ. یه دنه گه یوورنج لشچان انخول کدکن: «اي انډیوالم! کاو خواري کاگیی؟» ورنجي کدکن: «شه شه تو تانک گېنستي میا، مم اوړام تانک ڵمبم کم.» جینچپ گي میـــایچ او بـــو خوشحالیدي وبلو دواسي وتیپی آچ. امند پولیک، جینچپ گه اپنا نه دارایچ ورنج اودای اپـــړکن. ورنجي کدکن: « تو ڵمبس دني گي او ترانا مېک پلا وتپچي او مم بو خواریدي امنـــد آنتـــي اپنـــا چوتپکم.» جینچپ مه اغتبدي دک بچ، ورنجي گرمي آنتي کدکن: «کووات گه وینده گي میاچي ابت په ناټ که! »

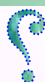
سبقس موتي مقصدي:

تانک زندگیس مشکلته ڵمي وسیلایدی حل کېک او دن اودای بکارکه نپا گوریک سي.



یاده کېکالینا فعالیتپلا:

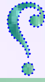
- یاده کېکالي متني دککه پړتن.
- یاده کېکالي متني تانک ډلا کوچه پړتن.
- هر ډلاس اي جني صنف پرکناکه متني تانک جببدي وري آنتي کددن.
- یاده کېکالي متني اي وري پلاکه پړتن.



یاده کېکالي اکوړوالي اوکتني جواب کدن.

- اپمه نظرېدي کمي گه تانک زندگي کوچه خواري کېیا زندگیا کووات تا؟
- اپمه فکرېدي دنبس بي جای وبتپک کو تاوان دارا؟
- وینده ورنج کو کیایچ ؟

یاده کېکالي اته متني گه لړېکالاگرای پړان بوي سي، تانک کوچه محاورا رکمبدي پړتن او اته کلمایه سره گه نه مولبیاتن، لړېکالا اودای اوکت کن.

یاده کېکالي اکوړوالي اوکتنې موټارکمبدې جواب کدن. 

جینچپ کړک سره کوجک کیایچ؟

- جینچپې ورنج کو مېچان؟
- ورنجې جېنجپ آنتې کو جواب دېچان؟

یاده کېکالي ډلایه سره ونټان بن او انتخاب بوي متنې تانک کوچه پړتن، یان هر ډلاس اي جنې متنس مطلبې تانک جببدې ورې آنتې کددن.

یاده کېکالي اکوړوالي اړه کټ جملاینا خالي جاینستا مناسب کلمایه دې پوردن:

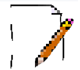
- وینده اي .... بو خواري کیایچ .
- اي جینچپ گه کړکس .... نیوي آچ.
- جینچپ گې .... او خوشحالیدې وېلو دواسې وتپې آچ.
- امند پولیک جینچپ گه .... نه دارایچ.

یاده کېکالي اکوړوالي کلمایه جملایه کوچه یتدن.

(ویند ، ورنج ، امند)

ارزیابی:

- آیا یاده کېکالي متن پړیک کوچه مشکل نه داریاگن؟
- آیا یاده کېکالي متنس امليې لکه بپیکن؟
- آیا یاده کېکالي متن مفهوم شره مولېکن؟



گوشنگې ڵام:

- اکوړوالي کلمایه موټې جملایه کوچه یتدن.

۱. ډولا

۲. گې

وستواشتې منګل پړان:

پشنا مان جوپیا

هدف:

- یاده کېکالي مي شره مولان ګه پشنا به تانک اولاده آرام ننګا کېک خاترې مان جوپیاګن، تي کوچه آپا واګن او تانک چنچوړکه کوچیي وړلېییکن. یاده کېکالي متنې پړه او لکه بادن او نونګي لغتنا معنستا شره مولان.







اوکتېلا:

- پشنا بهار او وینده کو کاګن؟
- اوړوالي عکس بابته کو کده باکو؟
- ایمه کاو رکم پشنا پینیاکو؟

کودن گه هوا تیپک ، کرِیک الیني او وطن هر تلن الیني بچ، پشنا مان جوپپکـــه انجویـــاگن، شارو، چنچا، سلانتا، کوه را او ایلای وري پشنا کرِکنا ډولایه، باغه، جنگله او ایلای واړگلایـــه او اوباري دارودارِه کوچه تانک مانناجوپپکه مجوي تیاگن. پشنا ډاگ، خنا او باغه کنه سنا بل پرنگیاگن. گانس والي چوتیاگن او تانک ناشک او پایه دې ترتیببدي اي ته وري سره جبیکن او کم گالا کوچـــه سدور امان جوپیاگن، مولاکوگه یه مانه کو کاگن؟

تانک مانه زندگي کاگن، آنا ویاگن او آناپه اوداي کم گالاو پتیک دي پتای چنـــډي چنـــډي سدوري سلانتیک هناگن. یان چنډه سلانتکه آنتي آيي او ببیي اپنا برابر کاگن او تانک سلانتکنا دوریی دیاگن، تاگه سلانتکي گڼ بن او پرنگن.

سبقس موتي مقصدي:

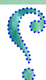
پشنانا زندگي بابته معلومات استه کبک، مبنا مان جوپبني او تانک اویایه وره لپک بابته معلومات سي.



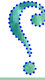
یاده کبکالنا فعالیتیلا:

- یاده کبکالي متني دککه پرتن.
- یاده کبکالي متني تانک ډلا کوچه پرتن.
- هر ډلاس اي جني صنف پرکناکه متني تانک جبډي وري آنتي پرتن.
- یاده کبکالي متني اي ته وري پلاکه پرتن.

یاده کبکالي اکوروالي اوکتني جواب کدن.



- کو فکر کاگوگه پشنا کي آنتي مان جوپیاگن؟
- پشنا تانک مانستا کي اوداي جوپپکن ؟
- پشنا کودنه مان جوپپکه انجویاگن؟
- یاده کبکالي اته متني گه لرپکالا گرای پران بوي سي، تانک کوچه محاورا رکمبدي پرتن او اته کلمایه سره گه نه مولبیاتن، لرپکالا اوداي اوکت کن.

یاده کېکالي اکوړوالي اوکتنې موټارکمبدې جواب کدن. 

- پشنا چو جایه مان جوبیاگن؟
- پشنا چو بل پرنگیاگن؟
- پشنا کاو گالا وبتیک دې پتای سلانتیک هنیاگن؟

یاده کېکالي ډلایه سره ونتان بن او لړېکالا گرای انتخاب بوي متنې ، تانک کوچه پړتن یان هر ډلاس اي جني متنس مطلبي تانک جبېدې ورې آنتې کدتن.

یاده کېکالي اکوړوالي اړه کټ جملاینا خالي جاینستا مناسب کلمایه دې پوردن.

- پشنا کړکنا ډولایه ، باغه ، جنگل او ایلای وارگلایه او اوباري داره کوچه تانک .... جوپپکه مجوي تیاگن.
- پشنا ډاگ، خنیا او باغه .... بل پرنگیاگن.
- تانک .... او .... دې ترتیبېدې اي ته ورې سره جېیکن.
- یاده کېکالي اکوړوالي کلمایه جملایه کوچه یتدن.

۱. پشنا

۲. مان

ارزیابی:

- آیا یاده کېکالي درسي بکار پړه بییکن؟
- آیا یاده کېکالي متنس املیی لکه بېکن؟
- آیا یاده کېکالي متنس مفهومي درک که بېکن؟



گوشنگې ڵام:

یاده کېکالي متن اودای پنج پنج لېن سدوري خطبدې لکن.

موليېنيس ترانا

ننـــــــــــــي يـــــاده كېكالي	سباس آن جـــــــوپيـــــكالي
علـــــم وكمــــــــال ياده كې	سريى عمـــــــــل بييكه كې
ميمــــــه پنـــــدي دي خلک	تلــــــــــي بل شـــــــاړكالي
امــــــه به انسان آمــــــــان	زنــدي يـــــــه جهـــان آمان
هدفه پـــــوليــــــک آنتي	تمـــــــان گـــــــېن ټنگكالي
كـــي گـــــه پړائيــــن كييكن	تـــــي ســــره يقيــن كييكن
وطنــــــــى آباد كييچـــــــان	اخـــول ســــــر جلگكالي
گېنېن بـــــــه ټنگـــــوان سي	تــــــرېدي يو وعدان ســـي

مـــــه مــــــولېنيس لشپــدي

جـــــــم آمـــــــان سهكالي

لغتناما

لغت	معنا	لغت	معنا
آ		بایی:	تاتستا تاتیا
آلس:	پشا	بايیشتې:	خوشبخت
الف		بکس	:شی جینا
احترام:	عزت کیک	بلگي:	بلنگي
اخلاق:	خوی	بوړان:	پوی لینه کان بوا
اړنیکالا:	دلچسپ	پ	
اکترب:	کنارا	پیوس:	
املا:	لکیک	پرکنیی:	پوړیی
انچپکه:	ناچاپ	پړکا:	پړتیا
اندیڅ:		پشنا:	چنچوړیک
اوو:	ایی	پندلړيني:	نصیحت
ایمان:	باور	پوگال	:گوشنگوالا
ایمېند:	زمستان	پولْیم	:اویام
ب		پیړا:	زینا، شوړي
باړي	:بوکه ورگ نیک، سیلاب	پیغمبر:	پیامبر

ت

تپیک: ګرم

تجلیل: ګراني کېک

تشان: نجار

تلاوت: قران کریم پړیک

ث

ثواب: اجر

ج

جزړک: برتي

چ

چنته ګېر: چنته توت

چنده ګېر: بالکولتوب

چوپا: حیوانات، چارپای

د

دروتا: پووتا

دلیک: پوتي پوتي بیک ، ترقیک

دماغ: میېڵا

دوا: داري، دارو

دهقان: ختهنګار

دیم: دوم

ډ

ډولا: شاخچا

ر

راشه ولي: ننګاکېکالي

رس: مزا

رشیک: ساتیک

س

سدورا: ډولي

سلانتیک: چلانتیک

سمړیک: کومک کیک

ش

شار: بازار

شڅ: تړ

شلداړ: بوړين

شبوړک: شوړک

ص

صديق: شتا

ع

عاجز: غريب

علاما: نشاني

ق

قوي: کاټلا

ک

کايوا: پټ، نه لړيکالا

کديک: مريک

کره: کيکالي

کړام: اټال

کړيک: جال

کڼ: آواز

کڼ: آواز

کنه سنا: محيط

کورا: قورا

گ

گانس والي: گاس ولتيک

گينچ: پيييچ

گار: گوشينگ

ل

لاړ: دروغ

لاوت: درد

لتاړ: گرفتار

لړيکالا: معلم

لقب: تخلص

لوو: لم

لېڼ: خط

لېنگن: قدم

لياوار: همزول

م

مان: پشنايناګوشنګي

ماين: دلكالا شى

محاورا: اګت کيک

مرتبا: مقام

مقدس: پاک

مل: قيمت

ممر: انچالي

مړلا: پنيک

ن

نازل: ګرېوا

نزو: نشاني

نظافت: پاکي

نيک: بکار

و

واچ: ساز

وړ: دېوال

وړ: مناسب

وړيک: ګڼ بيک

وس: طاقت

وشام: آرامي

وشموي:

ونتا: لام

ويرمبو: ويرمي

هـــ

ها: او

هاړ: کاړ

هجرت: بيل بيک

هوټا: کوټا

ی

يتېک: استعمال کېک

يوتي: جوتي